



# Hodnotenie strednodobých rozpočtových cieľov na roky 2016 až 2019

jún 2016

© Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, 2016

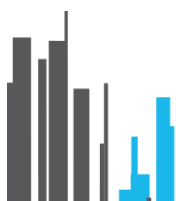
Táto správa prezentuje oficiálne stanoviská Rady pre rozpočtovú zodpovednosť v súlade s jej mandátom stanoveným v zákone č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Táto publikácia je dostupná na internetovej stránke RRZ (<http://www.rozpoctovarada.sk>).

**Copyright ©**

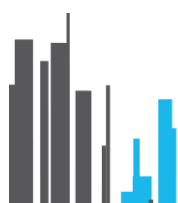
Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť rešpektuje všetky práva tretích strán, najmä práva chránené autorským právom (informácie alebo údaje, štylistika a znenie textov do tej miery ak majú individuálny charakter). Publikácie Kancelárie RRZ s odkazom na autorské práva (©Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, Kancelária RRZ, Secretariat of the Council for Budget Responsibility/Secretariat of the CBR, Slovakia/year, alebo podobne) smú byť použité (reprodukované, odkaz na internete, a pod.) len za podmienky, že bude správne uvedený zdroj. Všeobecné informácie a údaje publikované bez odkazu na autorské práva smú byť publikované bez uvedenia zdroja. Pokiaľ sú informácie a údaje jednoznačne získané zo zdrojov tretích strán, používateľ takýchto informácií a údajov je povinný rešpektovať existujúce práva, prípadne je povinný si získať povolenie na použitie samostatne.

Pripomienky alebo komentáre k správe sú vítané na e-mailovej adrese [sekretariat@rrz.sk](mailto:sekretariat@rrz.sk).



## Obsah

<b>Zhrnutie</b>	<b>6</b>
<b>1. Strednodobé rozpočtové ciele</b>	<b>9</b>
1.1 Saldo a hrubý dlh verejnej správy	9
1.2 Opatrenia na splnenie strednodobých cieľov	11
<b>2. Hodnotenie reálnosti dosiahnutia rozpočtových cieľov</b>	<b>13</b>
2.1 Identifikované riziká a zdroje ich krytia	13
2.2 Štrukturálne saldo a konsolidačné úsilie vlády	24
<b>3. Hodnotenie rozpočtu vo vzťahu k fiškálnym pravidlám</b>	<b>27</b>
<b>Príloha č. 1 – Makroekonomické predpoklady</b>	<b>29</b>
<b>Príloha č. 2 – Predpoklady použité pri odhade rizík</b>	<b>30</b>
<b>Príloha č. 3 – Porovnanie rizík na rok 2016</b>	<b>39</b>
<b>Príloha č. 4 – Prognóza daňových a odvodových príjmov</b>	<b>40</b>
<b>Príloha č. 5 – Saldo VS v základnom scenári – odhad RRZ</b>	<b>43</b>
<b>Príloha č. 6 – Zoznam jednorazových opatrení</b>	<b>44</b>
<b>Príloha č. 7 – Bilancia príjmov a výdavkov verejnej správy</b>	<b>45</b>
<b>Príloha č. 8 – Štruktúra a vývoj výdavkov verejnej správy</b>	<b>47</b>
<b>Príloha č. 9 – Hospodárenie subjektov verejnej správy</b>	<b>48</b>

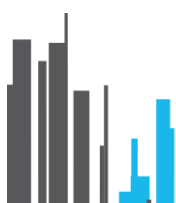


## Zoznam boxov, tabuliek a grafov

Box 1: Štrukturálne saldo VS v PS 2016-2019	10
Box 2: Opatrenia z programového vyhlásenia vlády SR nezpracované v PS 2016-2019	12
Box 3: Porovnanie odhadov štrukturálneho salda verejnej správy	24
Tab 1: Ciele v oblasti salda verejnej správy	9
Tab 2: Štrukturálne saldo podľa MF SR	10
Tab 3: Riziká a zdroje ich krytia v rokoch 2016 až 2019	14
Tab 4: Riziká spojené s dosiahnutím rozpočtových cieľov	20
Tab 5: Predpoklady vývoja hrubého dlhu verejnej správy	21
Tab 6: Zmena štrukturálneho salda VS v rokoch 2015 až 2019 podľa RRZ	26
Tab 7: Ukazovatele pri splnení rozpočtových cieľov	26
Tab 8: Makroekonomická prognóza VpMP z februára 2016	29
Tab 9: Predpokladaný príjem z dividend 2016-2019	30
Tab 10: Odhad príjmov z emisných kvót v rokoch 2016 až 2019	31
Tab 11: Odhad rizika z príjmov z emisných kvót v porovnaní s programom stability	32
Tab 12: Vývoj výdavkov na zdravotnú starostlivosť a hospodárenie nemocníc	32
Tab 13: Odhad rizika voči programu stability	32
Tab 14: Odhad rizík v samosprávach	34
Tab 15: Odhad rizika vyplývajúceho z výstavby národného futbalového štadióna	34
Tab 16: Vybrané položky príjmov a výdavkov Environmentálneho fondu	35
Tab 17: Výdavky spojené s prípravou investície JLR	35
Tab 18: Odhad rizík spojených s prípravou investície JLR	35
Tab 19: Porovnanie vývoja mzdových výdavkov	36
Tab 20: Riziká v mzdových výdavkoch štátneho rozpočtu	37
Tab 21: Riziká vo výdavkoch štátneho rozpočtu na tovary a služby	37
Tab 22: Odhad rizika pri kapitálových výdavkoch štátneho rozpočtu	38
Tab 23: Prehľad rizík a rezerv rozpočtu na rok 2016	39
Tab 24: Úprava salda VS a hrubého dlhu v základnom scenári	43
Tab 25: Zmena štrukturálneho salda VS v NPC scenári	43
Tab 26: Jednorazové vplyvy v rokoch 2015-2019	44
Tab 27: Bilancia príjmov a výdavkov verejnej správy	45
Tab 28: Bilancia príjmov a výdavkov verejnej správy	46
Tab 29: Štruktúra a vývoj výdavkov verejnej správy	47
Tab 30: Hospodárenie subjektov verejnej správy	48
Graf 1: Porovnanie rozpočtových cieľov – saldo rozpočtu	10
Graf 2: Zmeny v prognóze hrubého dlhu	10
Graf 3: Opatrenia na dosiahnutie rozpočtových cieľov - porovnanie voči scenáru nezmenených politik podľa Programu stability SR na roky 2016-2019	11
Graf 4: Výdavky ŠR z prostriedkov EÚ	19
Graf 5: Výdavky ŠR na spolufinancovanie k prostriedkom EÚ	19
Graf 6: Scenáre vývoja hrubého dlhu	22
Graf 7: Produkčná medzera v rokoch 2013 až 2019	25
Graf 8: Štrukturálne saldo VS v rokoch 2014 až 2019	25
Graf 9: Prognózy ekonomického rastu SR	29



Graf 10: Prognózy* rastu externého prostredia od krízy _____	29
Graf 11: Rast mzdových výdavkov v obciach (bez EÚ fondov a spolufin., 2009=100) _____	33
Graf 12: Rast mzdových výdavkov vo VÚC _____	33
Graf 13: Medziročná zmena mzdových výdavkov _____	36
Graf 14: Rast miezd v súkromnom sektore a štátnom rozpočte (2009 = 100) _____	36
Graf 15: Riziká v kapitálových výdavkoch _____	38
Graf 16: Zmena daňovej prognózy voči schválenému rozpočtu na roky 2016 až 2018 _____	40
Graf 17: Zmena prognózy pre rok 2016 voči schválenému rozpočtu podľa jednotlivých daní _	40
Graf 18: Rozdelenie daňovej povinnosti v rokoch 2013 a 2014 _____	41
Graf 19: Rozdelenie daňovej povinnosti v rokoch 2013 a 2014: okrem daňovníkov s nulovou daňou _____	41
Graf 20: Vzťah medzi výsledkom hospodárenia a daňovou povinnosťou v roku 2013 _____	42
Graf 21: Vzťah medzi výsledkom hospodárenia a daňovou povinnosťou v roku 2014 _____	42



## Zhrnutie

Vláda schválila v rámci Programu stability SR na roky 2016 až 2019 strednodobé ciele, ktoré predpokladajú znižovanie deficitu verejnej správy a zlepšovanie dlhodobej udržateľnosti verejných financií. Ich naplnenie by malo tiež zabezpečiť zníženie úrovne dlhu do konca roka 2019 mimo sankčných pásiem dlhového limitu, a to aj napriek postupnému klesaniu jeho hraníc od roku 2018. Strednodobý rozpočtový rámec vychádza z realistických predpokladov o vývoji makroekonomického prostredia a daňových a odvodových príjmov, ktoré boli schválené príslušnými výbormi vo februári 2016<sup>1</sup>. V porovnaní so schváleným rozpočtom verejnej správy na roky 2016 až 2018 sú ciele menej ambiciózne, keď došlo k posunu termínu splnenia strednodobého cieľa o dva roky, z roku 2017 na rok 2019. Program stability špecifikuje najmä opatrenia zvyšujúce deficit, naopak opatrenia znižujúce deficit nie sú dostatočne vysvetlené. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) zároveň identifikovala viaceré významné riziká, ktoré zvyšujú potrebu prijímania dodatočných opatrení na dosiahnutie cieľov. **RRZ odhaduje, že ak by vláda neprijala žiadne ďalšie opatrenia, deficit verejnej správy by v roku 2016 mohol dosiahnuť úroveň 2,5 % HDP s následným postupným poklesom na 1,0 % HDP v roku 2019.**

V rokoch 2014 a 2015 neboli splnené rozpočtové ciele, pričom v roku 2015 skončil deficit na úrovni tesne pod 3,0 % HDP. Nad rámec schváleného rozpočtu mali viaceré faktory v roku 2014 pozitívne vplyvy v celkovej výške 1,9 % HDP a 1,0 % HDP v roku 2015<sup>2</sup>, napriek tomu v obidvoch rokoch došlo k zhoršeniu aj štrukturálneho salda, čo bolo v nesúlade so snahou dosiahnuť pôvodne stanovený strednodobý cieľ v roku 2017. **V roku 2016 ministerstvo financií očakáva, že bez dodatočných opatrení sa rozpočtový cieľ opätovne nepodariť splniť. Na jeho dosiahnutie RRZ odhaduje výšku potrebných opatrení na úrovni 0,5 % HDP.**

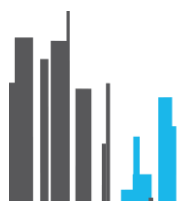
Zhoršenie deficitu v porovnaní so schváleným rozpočtom verejnej správy na roky 2016 až 2018 o 0,9 % HDP v roku 2017 a 0,4 % HDP v roku 2018 povedie k zvýšeniu úrovne hrubého dlhu. RRZ preto vníma negatívne, že pri posunutí plánovaných deficitov smerom nahor sa **odďaľuje<sup>3</sup> návrat verejného dlhu mimo sankčných pásiem dlhového limitu.** Základnou požiadavkou ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti je navrhnutie opatrení, ktoré by znížili dlh pod prvú hranicu sankčných pásiem. Doposiaľ predstavené opatrenia vlády neboli dostatočné, nakoľko dlh by sa mal v sankčných pásmach udržať až do roku 2019, čo je sedem rokov od prekročenia prvej hranice v roku 2012.

**Očakávaný pozitívny makroekonomický vývoj, vrátane pretrvávajúcich nízkych úrokových sadzieb na finančných trhoch, bude výrazne napomáhať k znižovaniu deficitu.** Za predpokladu, že by sa neuskutočnili žiadne nové opatrenia po roku 2015, verejné financie by sa vyvíjali v závislosti od existujúcej legislatívy a rozpočtové položky by boli

<sup>1</sup> Nové opatrenia v oblasti daňových príjmov špecifikované v programe stability budú predmetom rokovania nadchádzajúceho Výboru pre prognózovanie daňových príjmov.

<sup>2</sup> V roku 2014 to boli najmä vyššie daňové príjmy, úspory na spolufinancovaní a odvody do rozpočtu EÚ a v roku 2015 išlo o vyššie daňové príjmy a úspory na odvode do rozpočtu EÚ.

<sup>3</sup> Oddaľovanie konsolidácie v súčasnosti zvyšuje výšku potrebnej konsolidácie v budúcnosti, vznikajú tzv. náklady z odkladu. Bližšie v [Správe o dlhodobej udržateľnosti verejných financií](#) z apríla 2016, str. 24.



determinované výlučne makroekonomickým vývojom, deficit by postupne klesol z úrovne tesne pod 3,0 % HDP v roku 2015 na úroveň 1,3 % HDP v roku 2019.

RRZ aktualizovala svoj pohľad na riziká a pozitíva rozpočtu berúc do úvahy výsledok v roku 2015, aktualizovaný odhad vlády na rok 2016, opatrenia popísané v rámci programu stability a opatrenia špecifikované po jeho schválení. Vláda deklaruje zámer dodržať rozpočtový cieľ na rok 2016 na úrovni 1,93 % HDP aj keď jej odhad z programu stability je na úrovni 2,13 % HDP. RRZ odhaduje celkové riziká v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2016 na úrovni 901 mil. eur (1,1 % HDP), ktoré môžu byť čiastočne kompenzované pozitívnymi vplyvmi v sume 465 mil. eur (0,6 % HDP). V ďalších rokoch rastie výška rizík až na úroveň 1,3 mld. eur v roku 2019 (1,3 % HDP) pri súčasnom poklese možných pozitív na úroveň 0,2 mld. eur (0,2 % HDP). **Deficit tak môže podľa RRZ bez prijatia dodatočných opatrení dosiahnuť úroveň 2,5 % HDP v roku 2016, 2,1 % HDP v roku 2017, následne môže klesnúť na 1,0 % HDP do roku 2019<sup>4</sup>.**

RRZ odhaduje, že štrukturálny deficit sa do roku 2019 zlepši celkovo o 1,5 % HDP. Veľkú časť tohto zlepšenia (1,3 % HDP) možno pripísať makroekonomickému vývoju a spomaleniu čerpania prostriedkov z fondov EÚ. Čistý príspevok vlády<sup>5</sup> k trvalému zlepšeniu salda RRZ odhaduje na úrovni 0,3 % HDP. **Na dosiahnutie cieľov programu stability, čo podľa odhadu RRZ povedie k mierne prebytkovému štrukturálnemu saldu v roku 2019, je potrebné prijať dodatočné opatrenia s trvalým vplyvom v celkovej výške 1,2 % HDP.**

Vládou schválené rozpočtové ciele na roky 2016 až 2019 sú spojené s viacerými rizikami, čo znamená, že ich splnenie je podmienené prijatím dodatočných opatrení. Riziká vyplývajú najmä z opakovaného nahodnoteného niektorých nedaňových príjmov (príjmy z dividend a z predaja emisných kvót), podhodnoteného výdavkov v samosprávach, zdravotníctve a štátnom rozpočte (výdavky na mzdy, tovary a služby a investície) a nerozpočtovania výdavkov na korekcie k čerpaniu fondov EÚ. Ďalšia skupina rizík súvisí s prípravou významných súkromných investícií (PPP projekt D4/R7 a Jaguar Land Rover)<sup>6</sup> a zo schválených opatrení, ktorých vplyvy ešte neboli zapracované v programe stability (výstavba národného futbalového štadióna, nákup lietadla, výdavky Environmentálneho fondu, zvyšovanie plátov v školstve). Posledná skupina rizík vyplýva zo skutočného vývoja v roku 2015, ktorý jednorazovo negatívne ovplyvní deficit v roku 2016 (splátka úveru spoločnosti Cargo, príspevky Národného rezolučného fondu a aktualizácia výdavkov na dávky sociálneho zabezpečenia).

Možným zdrojom krytia rizík sú úspory na spolufinancovaní v dôsledku predpokladaného pomalšieho čerpania fondov EÚ v porovnaní s odhadmi vlády<sup>7</sup> a nižšie výdavky na sociálne

<sup>4</sup> Európska komisia odhaduje deficit v roku 2016 na úrovni 2,4 % HDP a v roku 2017 na úrovni 1,6 % HDP.

<sup>5</sup> Ukazovateľ konsolidačné úsilie vlády sa viaže výlučne na príspevok vládnych opatrení k trvalej zmene hospodárenia verejnej správy. Jeho podrobný popis je uvedený v diskusnej štúdií RRZ č. 02/2014: [Ako merať konsolidáciu vo verejných financiách](#).

<sup>6</sup> Výdavky spojené s pripravovanými investíciami predstavujú riziko v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2016. Ich odhadované vplyvy sú zapracované vo vládnom odhade deficitu na rok 2016 vo výške 2,13 % HDP a vo fiškálnom rámci programu stability v rokoch 2017 až 2019.

<sup>7</sup> RRZ odhaduje v porovnaní s programom stability pomalšie čerpanie prostriedkov (v priemere na úrovni 85 %), čo je približne na úrovni predpokladov makroekonomickej prognózy z februára 2016. Pri takomto čerpaní by došlo k úspore výdavkov na spolufinancovanie, pričom daňové príjmy rozpočtu by zostali nezmenené. Vyššie čerpanie



dávky v celom strednodobom horizonte. V roku 2016 sa pozitívne prejavila aj vyššie daňové príjmy a úspory v odvode do rozpočtu EÚ. Ďalším možným zdrojom krytia rizík sú nealokované rezervy vytvorené na lepší výber daní a na riešenie vplyvov nových zákonných úprav v roku 2016.

Pohľad na fiškálny rámec cez optiku čistého bohatstva<sup>8</sup> umožňuje identifikovať také položky rozpočtu, ktorých vývoj v strednodobom horizonte je odlišný ako v dlhodobom horizonte. Očakávané zlepšenie salda rozpočtu (vrátane štrukturálneho salda) vplyvom zlepšujúcej sa bilancie Národného jadrového fondu alebo príjmov z osobitného odvodu vybraných finančných inštitúcií v horizonte do roku 2019 sa v dlhodobom horizonte premietne do nárastu výdavkov rozpočtu<sup>9</sup>. Ďalšou skupinou sú položky, ktoré môžu mať v strednodobom horizonte pozitívny alebo neutrálny vplyv na saldo verejnej správy, pričom ich negatívne rozpočtové vplyvy sa prejavujú v dlhodobom horizonte. Ide napríklad o konsolidovanie verejných financií prostredníctvom znižovania investícií, fungovanie dlhodobých stratových štátnych podnikov a schválenie nového PPP projektu.

RRZ pripravuje stanovisko k Programu stability SR na roky 2016 – 2019 v súlade s jej úlohami vyplývajúcimi zo zákona o rozpočtovej zodpovednosti<sup>10</sup>. Cieľom RRZ je poskytnúť nezávislý pohľad na rozpočet počas všetkých dôležitých fáz jeho prípravy a posúdiť, či je aktuálne nastavenie fiškálnej politiky postačujúce na dosiahnutie stanovených cieľov a súčasne identifikovať prípadné riziká, ktoré by bolo nutné následne dodatočnými opatreniami eliminovať.

Okrem samotného programu stability RRZ vypracovala stanovisko aj z dodatočných podkladov zaslaných ministerstvom financií a ministerstvom dopravy. Za účelom zvýšenia transparentnosti a zrozumiteľnosti programu stability by bolo vhodné, keby program stability viac špecifikoval opatrenia, najmä spôsob ich vyčíslenia voči scenáru nezmenených politík. Odporúčame tiež prezentovať odchýlky aktuálneho odhadu oproti rozpočtu bez vplyvu transferov z EÚ, ktoré majú vplyv na príjmy a výdavky (ako i na ich štruktúru), ale neovplyvňujú celkovú výšku deficitu.

---

fondov EÚ by viedlo k poklesu úspory na spolufinancovaní, ale súčasne by sa tieto prostriedky prejavili v lepšom makroekonomickom vývoji spojenom s vyššími daňovými príjmami. Výsledný vplyv by potom bol kombináciou vyšších daňových príjmov a nižších úspor na spolufinancovaní

<sup>8</sup> Z hľadiska čistého bohatstva je dôležitý vplyv verejných financií aj na jeho ďalšie zložky, ako napríklad ekologický dlh, prírodné bohatstvo. Z dôvodu chýbajúcej údajovej základne a metodiky vyčíslenia sa však RRZ zatiaľ týmito zložkami vo svojom hodnotení nevenuje.

<sup>9</sup> Naakumulované prostriedky Národného jadrového fondu by sa mali v budúcnosti použiť na náklady spojené s vyradovaním jadrových zariadení. Prostriedky z osobitného odvodu by mali slúžiť v budúcnosti na krytie rizík vo finančnom sektore.

<sup>10</sup> Zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, čl. 4, ods. 1, písmeno d).





## 1. Strednodobé rozpočtové ciele

Program stability SR na roky 2016 až 2019<sup>11</sup> predstavuje nový fiškálny rámec verejnej správy na nadchádzajúce obdobie. Podáva prvé informácie o smerovaní fiškálnej politiky, stanovuje cieľovú hodnotu deficitov verejnej správy na príslušné obdobie a potrebnú výšku opatrení nevyhnutných na splnenie deklarovaných rozpočtových cieľov. Aktuálny fiškálny rámec čiastočne reflektuje zámery novej vlády definované v jej programovom vyhlásení.

### 1.1 Saldo a hrubý dlh verejnej správy

Vládou deklarované ciele salda verejnej správy vychádzajú z aktuálneho odhadu deficitu na rok 2016 vo výške 2,13 % HDP<sup>12</sup>. V ďalšom období sa predpokladá postupné znižovanie deficitu, pričom **strednodobý rozpočtový cieľ** (štrukturálny deficit najviac vo výške 0,5 % HDP<sup>13</sup>) by **podľa prepočtov ministerstva financií mal byť dosiahnutý v roku 2019**.

Tab 1: Ciele v oblasti salda verejnej správy (ESA2010, % HDP)

	2015	2016O	2017PS	2018PS	2019PS
1. Saldo VS (RVS 2016-2018)	-2,49	-1,93	-0,42	0,00	-
2. Saldo VS (PS 2016-2019)	-2,97	-2,13	-1,29	-0,44	0,16
3. Zmena cieľov (2-1)			-0,87	-0,44	-
4. Hrubý dlh VS (RVS 2016-2018)	52,8	52,1	51,3	48,9	-
5. Hrubý dlh VS (PS 2016-2019)	52,9	52,9	52,2	49,8	47,3
6. Zmena v prognóze dlhu (5-4)	0,1	0,7	0,8	0,9	-

Pozn.: O – odhad, PS – fiškálny rámec prezentovaný v programe stability

Zdroj: MF SR

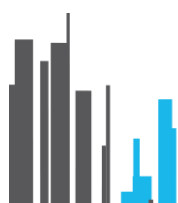
Stanovené ciele vychádzajú z pravidiel preventívnej časti Paktu stability a rastu (SGP) a spoločnej európskej metodiky výpočtu štrukturálneho salda. Oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na roky 2016 až 2018 sú **ciele menej ambiciózne**. Deficit by mal dosiahnuť výšku 1,3 % HDP v roku 2017 a 0,4 % HDP v roku 2018, čo zodpovedá uvoľneniu cieľa o 0,9 % HDP, resp. 0,4 % HDP. Prebytok vo výške 0,2 % HDP je naplánovaný na rok 2019, čo zodpovedá štrukturálnemu deficitu na úrovni strednodobého rozpočtového cieľa (box 1). Uvoľnením cieľov sa **posúva aj termín splnenia strednodobého rozpočtového cieľa o dva roky** (pôvodný termín bol v roku 2017). Revidované fiškálne ciele sú podľa Európskej komisie<sup>14</sup> vo všeobecnosti v súlade s európskymi fiškálnymi pravidlami.

<sup>11</sup> Stanovisko RRZ hodnotiace strednodobé rozpočtové ciele vychádza z Programu stability Slovenskej republiky na roky 2016-2019 schváleného vládou dňa 29. apríla 2016, ktorý je predkladaný Európskej komisii ako záväzný dokument vyplývajúci z požiadaviek Paktu stability a rastu.

<sup>12</sup> Splnenie cieľovej hodnoty deficitu (1,93 % HDP) si vyžaduje dodatočnú úsporu vo výške 0,2 % HDP (cca 160,0 mil. eur), pričom program stability detailnejšie nešpecifikuje opatrenia, ktorými by sa tento cieľ mal dosiahnuť. K naplneniu cieľa má podľa MF SR prispieť vyššia efektívnosť výberu daní a odvodov ako i aktívne riadenie výdavkov.

<sup>13</sup> Splnenie tohto cieľa by okrem splnenia pravidla preventívnej časti Paktu stability a rastu znamenalo dosiahnutie tzv. vyrovnaného rozpočtu definovaného v národnej legislatíve (implementácia tzv. fiškálneho kompaktu) aj po zohľadnení odlišnej metodiky odhadu cyklickej zložky a jednorazových vplyvov.

<sup>14</sup> Podľa [hodnotenia](#) Európskej komisie z 18. mája 2016 existuje riziko odchýlky od smerovania k strednodobému cieľu v roku 2016. V ďalšom roku by malo byť zlepšenie štrukturálneho salda v súlade s odporúčaním EK. EK:



**Box 1: Štrukturálne saldo VS v PS 2016-2019**

Nasledujúca tabuľka prezentuje odhad štrukturálneho salda v zmysle metodiky EK.

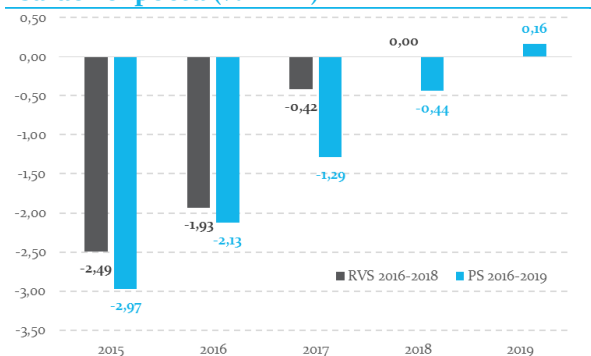
**Tab 2: Štrukturálne saldo podľa MF SR (ESA2010, % HDP)**

	2015	2016O	2017PS	2018PS	2019PS
<b>1. Saldo verejnej správy</b>	<b>-3,0</b>	<b>-2,1</b>	<b>-1,3</b>	<b>-0,4</b>	<b>0,2</b>
2. Cyklická zložka (MF SR)	-0,5	-0,4	-0,3	0,1	0,7
3. Jednorazové efekty (MF SR)	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>4. Štrukturálne saldo (1-2-3)</b>	<b>-2,17</b>	<b>-1,72</b>	<b>-1,02</b>	<b>-0,52</b>	<b>-0,50</b>
<b>Zmena štrukturálneho salda (<math>\Delta</math>)</b>	<b>-0,25</b>	<b>0,45</b>	<b>0,70</b>	<b>0,50</b>	<b>0,02</b>
<i>p.m. požadovaná konsolidácia podľa EK*</i>	0,0	0,25	0,5	0,5	

\* Podľa hodnotenia EK z 18.5.2016 predstavuje požadovaná konsolidácia 0,25 % HDP v roku 2016 a 0,5 % HDP v roku 2017. V roku 2018 predstavuje požadovaná konsolidácia podľa konsolidačnej matice EK 0,5 % HDP. Zdroj: MF SR

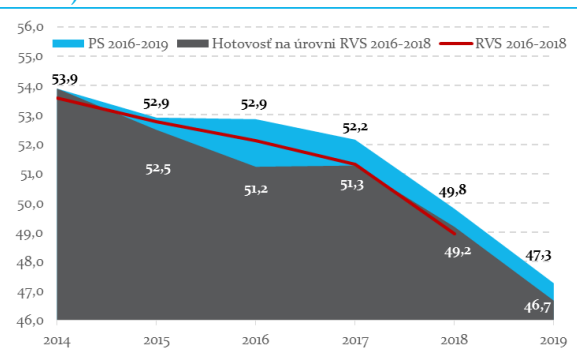
Splnenie stanovených rozpočtových cieľov by viedlo k postupnému poklesu hrubého dlhu z úrovne 52,9 % HDP v roku 2015 na úroveň 47,3 % HDP v roku 2019. V strednodobom horizonte by teda dlh mal poklesnúť o 5,6 p. b.. Fiškálny rámec neuvažuje so žiadnymi mimoriadnymi príjmami. V porovnaní so schváleným rozpočtom na roky 2016-2018 došlo k miernemu nárastu prognózy dlhu (graf 2), čo súvisí so zvýšením úrovne hotovostnej rezervy najmä v roku 2016 a čiastočne aj uvoľnením rozpočtových cieľov v rokoch 2017 a 2018. Ak by sa hotovostná rezerva udržala v rokoch 2016 až 2019 na úrovni schváleného rozpočtu, aktuálna prognóza hrubého dlhu by bola na konci roku 2019 nižšia o 0,6 percentuálnych bodov.

**Graf 1: Porovnanie rozpočtových cieľov – saldo rozpočtu (% HDP)**



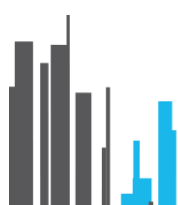
Zdroj: MF SR

**Graf 2: Zmeny v prognóze hrubého dlhu (% HDP)**



Zdroj: MF SR, RRZ

„Based on its assessment of the stability programme and taking into account the Commission 2016 spring forecast, the Council is of the opinion that Slovakia is expected to broadly comply with the provisions of the Stability and Growth Pact.“



## 1.2 Opatrenia na splnenie strednodobých cieľov

Strednodobý fiškálny rámec programu stability je zostavený tak, že obsahuje nešpecifikované opatrenia. Časť opatrení je podrobne vysvetlená, pričom celkovo by mali mať negatívny vplyv v strednodobom horizonte. Ostatné opatrenia zlepšujúce saldo v porovnaní so scenárom nezmenených politík, nie sú vysvetlené. Zároveň niektoré opatrenia z programového vyhlásenia vlády ešte nie sú zapracované.

Vysvetlené opatrenia zapracované v programe stability by sa mali realizovať prevažne na príjmovej strane prostredníctvom zmeny legislatívy vybraných daní a odvodov. Počnúc rokom 2017 sa plánuje zníženie sadzby dane u DPPO z 22 % na 21 %. S účinnosťou od roku 2018 by sa mali rušiť daňové licencie a predĺžiť povinnosť platby odvodu v regulovaných odvetviach<sup>15</sup>. V rámci výdavkov sú zapracované najmä investičné zámery vlády týkajúce sa výstavby strategického parku pri Nitre a bratislavského diaľničného obchvatu D4/R7. Celkové negatívne vplyvy týchto opatrení by mali dosiahnuť 0,4 % HDP v roku 2017, 0,2 % HDP v roku 2018 a 0,1 % HDP v roku 2019<sup>16</sup>.

Nevysvetlené opatrenia spočívajú v predpoklade pomalšieho rastu miezd v porovnaní so súkromným sektorom (napríklad nemocnice, verejné vysoké školy), pričom v štátnom rozpočte sú mzdové výdavky zmrazené. Ostatné nevysvetlené úspory plánuje vláda dosiahnuť v bežných transféroch a čiastočne aj v medzispotrebe.

**Graf 3: Opatrenia na dosiahnutie rozpočtových cieľov - porovnanie voči scenáru nezmenených politík podľa Programu stability SR na roky 2016-2019 (% HDP)**

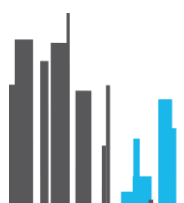


Zdroj: MF SR, RRZ

Nad rámec opatrení zahrnutých do fiškálneho rámca vláda vo svojom programovom vyhlásení avizovala ďalšie opatrenia, ktoré sú uvedené v nasledujúcom Boxe. Vzhľadom na to, že konečná podoba opatrení v čase prípravy programu stability nebola známa, ich vplyv na saldo rozpočtu nebol vyčíslený.

<sup>15</sup> Vplyvy navrhovaných zmien v daniach sú prevzaté z odhadov MF SR, zatiaľ neboli predmetom schvaľovania vo Výbore pre daňové prognózy.

<sup>16</sup> Program stability popisuje aj opatrenia (postupné zvyšovanie príspevkov do druhého piliera, zmena zdaňovania cigár a cigaret), ktoré boli schválené pred rokom 2016 a ich vplyvy sú zahrnuté v aktuálnej prognóze Výboru pre daňové prognózy z februára 2016.



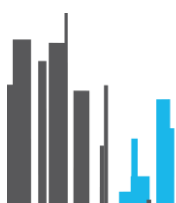
**Box 2: Opatrenia z programového vyhlásenia vlády SR nezpracované v PS 2016-2019**

**Na strane výdavkov:**

- Zmena vo valorizácii dôchodkov
- Podpora sociálnej ekonomiky vhodnými finančnými nástrojmi a vytvorením legislatívneho prostredia, vrátane uplatnenia princípu pozitívnej diskriminácie vo verejnom obstarávaní
- Zavedenie prehľadných pravidiel pri platbách pacientov a vytvorenie systému viaczdrojového financovania
- Stanovenie pravidiel pre účelné vynakladanie verejných zdrojov, ktoré sa budú realizovať aj prostredníctvom obmedzenia zisku zdravotných poisťovní, a to v súlade s právom EÚ a SR
- Centralizácia obstarávania štátnych nemocníc na úrovni MZ SR a zverejňovania porovnávacích cenníkov
- Zvýšenie taríf pedagogických a odborných zamestnancov v regionálnom školstve ako aj vysokoškolských učiteľov od septembra 2016 a následne od januára 2018 každoročne v priemere o 6 %

**Daňové opatrenia:**

- Zvýšenie sadzby dane pri cigaretách u spotrebnej dani z tabaku
- Zavedenie ročného zúčtovania sociálnych odvodov
- Zvýšenie miery zdanenia v prípade osobitného odvodu v regulovaných odvetviach
- Prehodnotenie výšky odvodov a správnych poplatkov z prevádzkovania hazardných hier



## 2. Hodnotenie reálnosti dosiahnutia rozpočtových cieľov

Návrh strednodobých cieľov na roky 2017-2019 vychádza z makroekonomických predpokladov schválených Výborom pre makroekonomické prognózy a z prognózy daňových a odvodových príjmov schválených Výborom pre daňové prognózy vo februári 2016.

Hodnotenie RRZ v tejto časti materiálu spočíva v identifikovaní rizík a možných zdrojov ich krytia vyplývajúcich z prípadného odlišného makroekonomického vývoja, prognózy daní alebo veľkosti a povahy prijímaných opatrení, čo umožní odhadnúť vývoj salda a hrubého dlhu verejnej správy v strednodobom horizonte. Odhad RRZ sa potom porovná s cieľmi vlády, čo vymedzí veľkosť dodatočných opatrení, ktoré je potrebné prijať. Súčasťou hodnotenia je aj odhad štruktúrneho salda s vyjadrením príspevku trvalých opatrení vlády a scenára nezmenených politík.

### 2.1 Identifikované riziká a zdroje ich krytia

Odhad rizík a zdrojov ich krytia vychádza z informácií zverejnených v Programe stability SR na roky 2016 až 2019 a dodatočne vyžiadaných údajov a informácií<sup>17</sup> od ministerstva financií, ktoré pomohli lepšie vyčísliť riziká. Ďalšie informácie RRZ získala od Sociálnej poisťovne a ministerstva dopravy.

**Riziká a zdroje ich krytia sú popísané osobitne z pohľadu salda, hrubého dlhu verejnej správy a čistého bohatstva. Ich odhadovaný vplyv predstavuje najpravdepodobnejší odhad RRZ pri aktuálne dostupných informáciách, čo umožnilo zostaviť odhad vývoja deficitu a hrubého dlhu v strednodobom horizonte. Tento odhad vychádza z predpokladu, že nebudú prijaté žiadne dodatočné opatrenia a predstavuje východisko hodnotenia strednodobých rozpočtových cieľov zo strany RRZ.**

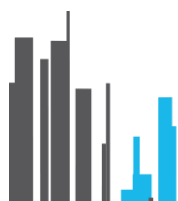
Z makroekonomickej prognózy Výboru pre makroekonomické prognózy z februára 2016 podľa RRZ nevyplývajú žiadne významné riziká (viac v prílohe č. 1).

#### 2.1.1 Vplyvy na saldo verejnej správy

Riziká a možné zdroje ich krytia s vplyvom na saldo verejnej správy v roku 2016 RRZ odhadla v porovnaní so schváleným rozpočtom<sup>18</sup> a odhadom vlády prezentovaným v programe stability. V prípade rokov 2017 až 2019 sa odhadujú voči príjmom a výdavkom z fiškálneho rámca programu stability.

<sup>17</sup> Údaje boli vyžiadané dňa 27. apríla 2016, pričom ministerstvo ich poskytlo 3. mája 2016. V nadväznosti na poskytnuté údaje RRZ odoslala otázky 5. mája 2016, ministerstvo financií poskytlo odpovede 13. mája 2016. V priebehu prípravy hodnotenia RRZ vznikli dodatočné otázky, ktoré boli zaslané ministerstvu 20. mája 2016, pričom ministerstvo odpovedalo 25. mája 2016.

<sup>18</sup> Ide o Rozpočet verejnej správy na roky 2016 až 2018.



**Tab 3: Riziká a zdroje ich krytia v rokoch 2016 až 2019 (ESA2010, mil. eur)**

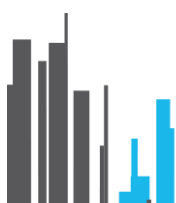
	2016 R	2016 O*	2017	2018	2019
<b>Saldo rozpočtu podľa PS 2016-2019 v mil. eur</b>	<b>-1 557</b>	<b>-1 715</b>	<b>-1 094</b>	<b>-397</b>	<b>154</b>
<b>Saldo rozpočtu podľa PS 2016-2019 v % HDP</b>	<b>-1,9</b>	<b>-2,1</b>	<b>-1,3</b>	<b>-0,4</b>	<b>0,2</b>
<b>Riziká spolu:</b>	<b>-901</b>	<b>-596</b>	<b>-869</b>	<b>-1 117</b>	<b>-1 298</b>
1. Nadhodnotenie nedaňových príjmov:					
- príjmy z dividend	-119	-121	-130	-117	-123
- príjmy z predaja emisných kvót	-52	-52	-44	-35	-31
2. Korekcie voči fondom EÚ	aspoň -15	aspoň -15	bez kvantifikácie		
3. Podhodnotenie výdavkov v zdravotníctve					
- výdavky na zdravotnú starostlivosť a hospodárenie nemocníc	-67	-36	-173	-101	9
- splátky záväzkov voči akcionárom súkr. ZP	-25	-25	-25	-25	-25
4. Podhodnotenie výdavkov samospráv	-97	-97	-179	-245	-212
5. Vplyv výdavkov v súvislosti s prípravou PPP projektu D4/R7	-173	0	-	-	-
6. Dodatočné opatrenia po schválení RVS na roky 2016-2018:					
- výdavky na výstavbu národného futbalového štadióna	-17	-17	0	-48	-
- výdavky na nákup lietadla - vládny špeciál	-42	-42	-	-	-
- výdavky Environmentálneho fondu	-35	-35	-35	-35	-35
- zvýšenie plátov v školstve	-33	-33	-98	-201	-310
7. Príprava investície JLR	-66	0	0	0	0
8. Podhodnotenie výdavkov štátneho rozpočtu	-49	-46	-186	-311	-571
9. Splátka NFV od spoločnosti Cargo	-20	0	-	-	-
10. Akualizácia príspevkov Národného rezolučného fondu	-34	0	-	-	-
11. Akualizácia výdavkov Sociálnej poisťovne	-56	-56	-	-	-
12. Ostatné vplyvy**	0	-21	-	-	-
<b>Zdroje krytia rizík:</b>	<b>465</b>	<b>319</b>	<b>147</b>	<b>227</b>	<b>155</b>
1. Úspora na spolufinancovaní	36	36	127	207	135
2. Úspory na sociálnych dávkach	52	20	20	20	20
3. Lepší výber daní	94	0	-	-	-
4. Krytie rizík z nealokovaných rezerv:					
- rezerva na lepší výber daní	150	150	-	-	-
- rezerva na riešenie vplyvov nových zákonných úprav	87	87	-	-	-
5. Úspory na odvode do rozpočtu EÚ	20	0	-	-	-
6. Zrušenie vkladov na doručiteľa	0-26	0	-	-	-
<b>Celkový vplyv rizík na saldo VS:</b>	<b>-435</b>	<b>-277</b>	<b>-723</b>	<b>-891</b>	<b>-1 143</b>
<b>Saldo rozpočtu podľa odhadu RRZ v mil. eur</b>	<b>-1 992</b>	<b>-1 992</b>	<b>-1 817</b>	<b>-1 288</b>	<b>-989</b>
<b>Saldo rozpočtu podľa odhadu RRZ v % HDP</b>	<b>-2,5</b>	<b>-2,5</b>	<b>-2,1</b>	<b>-1,4</b>	<b>-1,0</b>

\* Ide o vyčíslenie rizík v porovnaní s odhadom salda prezentovaným v programe stability (deficit vo výške 2,13 % HDP)

Zdroj: RRZ

\*\* RRZ pri identifikácii a odhade najvýznamnejších rizík na rok 2016 vychádza zo schváleného rozpočtu na rok 2016. Rozdiel voči odhadu vlády na rok 2016 tvoria iné, v tabuľke neuvedené faktory s relatívne nízkymi vplyvmi.

Pozn.: znamienka vyjadrujú vplyv na saldo VS



Tabuľka 3 sumarizuje kvantifikované riziká<sup>19</sup> s vplyvom na saldo verejnej správy a zdroje ich krytia v rokoch 2016 až 2019, pričom z nej možno identifikovať viacero skupín rizík:

- **Spresnenie odhadu niektorých opakujúcich sa rizík (riziká č. 1-4)<sup>20</sup>**

V odhade rizík spojených s **príjmami z dividend** nedošlo k významným zmenám. Spresnilo sa riziko výpadku príjmov z dividend od spoločnosti VSE Holding. Odhadované riziko výpadku príjmov z dividend od SPP zostáva nezmenené. Dodatočné jednorazové riziko plynie z vládou schváleného<sup>21</sup> poskytnutia grantov od viacerých štátnych podnikov mestu Bratislava v roku 2016 na pokrytie výdavkov súvisiacich s predsedníctvom Slovenska v EÚ v celkovej výške **15 mil. eur**, čo zníži zisk daných spoločností z riadnej činnosti a teda sumu vyplatených dividend v roku 2017.

Odhad **príjmov z predaja emisných kvót** bol zaktualizovaný na základe skutočnej priemernej ceny aukcií v roku 2015. Riziká naďalej pretrvávajú najmä z toho dôvodu, že rozpočtované príjmy nie sú vyčíslené v súlade s metodikou ESA 2010<sup>22</sup>.

**V rokoch 2016 až 2019 vláda neuvažuje so žiadnymi korekciami z dôvodu nezrovnalostí pri čerpaní prostriedkov z fondov EÚ.** RRZ do rizík zahrnula sumu 15 mil. eur, ktorá už bola uhradená do konca marca 2016. Naďalej pretrváva riziko ďalších korekcií súvisiacich s čerpaním prostriedkov z 2. programového obdobia. V súčasnosti však nie je možné odhadnúť ich potenciálny vplyv a obdobie, kedy sa negatívne prejavia v deficite. Pri použití zjednodušeného prístupu, ktorý predpokladá podiel korekcií na aktuálnom čerpaní EÚ prostriedkov na úrovni priemeru rokov 2009 až 2015, by výška korekcií v roku 2016 mohla dosiahnuť úroveň 86 mil. eur<sup>23</sup>.

Vzhľadom na to, že skutočné **výdavky v zdravotníctve** v roku 2015 boli mierne nižšie ako sa odhadovali pri schvaľovaní rozpočtu na roky 2016 až 2018, RRZ mierne znížila odhad rizika na roky 2016 až 2018.

Riziká v prípade **hospodárenia samospráv** RRZ zaktualizovala na základe ich horšieho hospodárenia v roku 2015 v porovnaní s odhadmi vlády pri schvaľovaní rozpočtu na rok 2016. Vzhľadom na očakávaný vysoký rast daňových príjmov samospráv a ich relatívne nízku úroveň zadlženia, RRZ očakáva vyšší nárast ich výdavkov v porovnaní s odhadmi vlády. Ide najmä

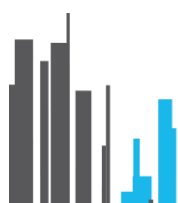
<sup>19</sup> Spôsob výpočtu jednotlivých rizík je uvedený v prílohe č. 2.

<sup>20</sup> Ide o riziká identifikované pri hodnotení Rozpočtu verejnej správy na roky 2016 až 2018 z decembra 2015, pričom došlo k ich spresneniu na základe výsledkov hospodárenia v roku 2015 a dodatočných zmien schválených vládou. Porovnanie zmien v rizikách je uvedené v prílohe č. 3.

<sup>21</sup> Vláda na svojom zasadnutí dňa 16. decembra 2015 schválila materiál s názvom [Finančné zabezpečenie príprav predsedníctva SR v Rade EÚ v Hlavnom meste SR Bratislave](#), ktorý ukladá podnikom vo vlastníctve štátu poskytnutie grantov mestu Bratislava v celkovej výške 15 mil. eur do konca januára 2016. V najväčšej miere sa na tom podieľa spoločnosť SPP s príspevkom vo výške 12 mil. eur.

<sup>22</sup> Napriek tomu, že zmenu metodiky vykazovania príjmov z predaja emisných kvót prvýkrát aplikoval Štatistický úrad SR v októbri 2015, v programe stability z apríla 2016 nebol tento nový prístup zohľadnený.

<sup>23</sup> Priemerná výška korekcií dosiahla v uvedenom sedemročnom horizonte 4,1% podielu čerpaných prostriedkov. Pri predpokladanom čerpaní EÚ fondov v roku 2016 na úrovni 2 093 mil. eur by pri rovnakom podiele výška korekcií mohla dosiahnuť uvedenú úroveň.





o kapitálové výdavky a výdavky na tovary a služby. Nárast vlastných kapitálových výdavkov kompenzuje očakávaný pokles výdavkov z fondov EÚ. Napriek vyššiemu rastu výdavkov si samosprávy aj v odhade RRZ zachovávajú kladné saldo hospodárenia počas celého obdobia rokov 2016 až 2019.

- **Významné investície a dodatočne prijaté opatrenia (riziká č. 5-7)**

**Výdavky spojené s prípravou PPP projektu D4/R7** (ide najmä o výkup pozemkov) dosiahli 142 mil. eur v roku 2015. Ministerstvo dopravy odhaduje výdavky vo výške 173 mil. eur v roku 2016 a 35 mil. eur v roku 2017. Keďže výdavky na rok 2016 neboli rozpočtované, **dodatočné riziko pre rok 2016 predstavuje 173 mil. eur**. Vzhľadom na to, že odovzdanie prvých úsekov diaľnice je naplánované v roku 2020, prvé platby za dostupnosť sa uskutočnia až za horizontom aktuálneho trojročného rozpočtu.

Riziko predstavuje aj časť **výdavkov spojených s prípravou investície Jaguar Land Rover**. V roku 2016 si príprava priemyselného parku (odkupovanie pozemkov a vybudovanie parku), v ktorom bude sídliť automobilka, vyžiada dodatočných 296 mil. eur. Ich krytie je čiastočne zabezpečené prostredníctvom vytvorenej rezervy na významné investície vo výške 176 mil. eur, ako aj príjmami z predaja časti pozemkov investorovi vo výške 30 mil. eur. **Celkový negatívny vplyv v roku 2016 dosiahne 66 mil. eur**. Výdavky na prípravu investície v ďalších rokoch sú zahrnuté v programe stability. Okrem týchto výdavkov vláda poskytne spoločnosti investičnú pomoc na kapitálové výdavky<sup>24</sup> v rokoch 2018 až 2021 v celkovej výške 130 mil. eur. V roku 2018 sa odhadujú vo výške 32 mil. eur a v roku 2019 vo výške 45 mil. eur a sú zahrnuté v rozpočtovom rámci.

Vláda SR v priebehu roku 2016 schválila **navýšenie výdavkov Environmentálneho fondu** celkovo<sup>25</sup> o 35 mil. eur v roku 2016. Významným zdrojom krytia týchto výdavkov sú hotovostné príjmy z predaja emisných kvót. Keďže aj v rokoch 2017 až 2019 by fond mal disponovať približne s rovnakými príjmami ako v roku 2016, RRZ predpokladá, že výdavky fondu zostanú na rovnakej úrovni aj v rokoch 2017 až 2019. Oproti programu stability by to znamenalo **dodatočné riziko v rokoch 2016 až 2019 vo výške 35 mil. eur ročne**.

Ministerstvo vnútra podpísalo zmluvu<sup>26</sup> na **nákup lietadla – vládneho špeciálu**, ktorý sa zrealizuje v roku 2016 v cene **42 mil. eur** bez DPH. Tento nákup nebol zahrnutý v schválenom rozpočte na rok 2016.

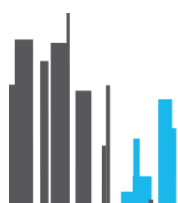
Ministerstvo školstva podpísalo zmluvy<sup>27</sup> súvisiace s **výstavbou národného futbalového štadióna v Bratislave**. Maximálna cena štadióna dosiahne 75,2 mil. eur, pričom by mal byť dostavaný do konca roku 2018. Financovanie zo štátneho rozpočtu sa uskutoční priebežne v rokoch 2016 a 2017 dotáciami v celkovej výške 27,2 mil. eur. Zvyšná suma sa uhradí po

<sup>24</sup> [Poskytnutie investičnej pomoci](#) schválila vláda na svojom zasadnutí dňa 11. decembra 2015.

<sup>25</sup> Navýšenie výdavkov sa uskutočnilo v dvoch krokoch. [Prvé navýšenie](#) o 15 mil. eur schválila vláda dňa 20. januára 2016 a [druhé navýšenie](#) o 20 mil. eur bolo schválené 2. marca 2016. Prostriedky sú určené na zvyšovanie energetickej efektívnosti budov a budovanie verejných kanalizácií, vodovodov a čistiarní odpadových vôd.

<sup>26</sup> <http://www.crz.gov.sk/index.php?ID=2443240&l=sk>

<sup>27</sup> Konkrétne ide o [zmluvu o budúcej kúpnej zmluve](#) a [dodatok k zmluve o poskytnutí dotácie](#).





rozhodnutí o odkúpení štadióna. Porovnaním týchto súm s rozpočtovanými sumami RRZ odhadla **riziká vo výške 17 mil. eur v roku 2016 a 48 mil. eur v roku 2018.**

Ďalším opatrením je **zvyšovanie platov v regionálnom a vysokom školstve.** Vláda schválila<sup>28</sup> zvýšenie tarifných platov od 1. septembra 2016 o 6 % s negatívnym rozpočtovým vplyvom vo **výške 33 mil. eur v roku 2016 a 98 mil. eur v roku 2017.** RRZ považuje za veľmi pravdepodobné, že zvyšovanie miezd bude pokračovať aj v ďalších rokoch minimálne na úrovni, ktorú predpokladá programové vyhlásenie vlády (od januára 2018 každoročne o 6 %). Z toho dôvodu v prípade rokov 2018 a 2019 RRZ doplnila<sup>29</sup> odhad vládou schváleného zvyšovania o ďalší plánovaný nárast miezd, čím by negatívne vplyvy mohli dosiahnuť **201 mil. eur v roku 2018 a 310 mil. eur v roku 2019.**

- **Výdavky štátneho rozpočtu (riziko č. 8)**

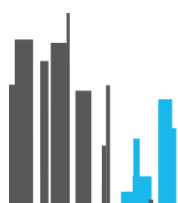
V štátnom rozpočte RRZ identifikovala **riziká v mzdových výdavkoch, výdavkoch na tovary a služby a kapitálových výdavkoch.** Napriek tomu, že ide o výdavky, ktoré sú v najväčšej miere pod kontrolou vlády, plánované plošné úspory bez dostatočne špecifikovaných opatrení môžu viesť k zníženiu kvality štátnej správy a zhoršeniu čistého bohatstva. Na druhej strane, prebiehajúce projekty revízie výdavkov a hodnotenia efektívnosti vynakladania výdavkov (hodnota za peniaze) môžu napomôcť k dosiahnutiu deklarovaných úspor pri nezmenenej úrovni poskytovania služieb štátnej správy.

V roku 2016 vláda plánuje bližšie nevysvetlenú úsporu **mzdových výdavkov.** Keďže v posledných troch rokoch došlo k prekročeniu rozpočtovaných výdavkov na mzdy, RRZ nepredpokladá dosiahnutie deklarovanej úspory. V rokoch 2017 až 2019 vláda uvažuje so zmrazením miezd v štátnych rozpočtových organizáciách, čo by vzhľadom na relatívne vysoký očakávaný rast miezd v súkromnom sektore (kumulatívne o 15 %) viedlo k výraznému prehĺbeniu rozdielu v mzdách v súkromnom a verejnom sektore s možnými negatívnymi vplyvmi na kvalitu zamestnancov vo verejnom sektore. Napriek tomu, že vplyvom potrebnej konsolidácie verejných financií môže byť zvyšovanie miezd pomalšie, ich zmrazenie počas troch rokov považuje RRZ za málo pravdepodobné. RRZ odhaduje **riziká** (za predpokladu polovičného tempa rastu miezd v porovnaní so súkromným sektorom) **v rozpätí 118 až 220 mil. eur v rokoch 2017 až 2019.**

V roku 2016 očakáva vláda prekročenie rozpočtovaných **výdavkov na tovary a služby** (bez rozpočtovaných rezerv, EÚ fondov a spolufinancovania) o 49 mil. eur. Za predpokladu, že sa udrží rovnaká reálna úroveň výdavkov aj v rokoch 2017 až 2019, RRZ odhaduje riziko prekročenia výdavkov uvedených v programe stability o **68 mil. eur v roku 2017, 87 mil. eur v roku 2018 a 114 mil. eur v roku 2019.**

<sup>28</sup> Vláda schválila dňa 25. mája 2016 [návrh novely zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme](#), ktorý obsahuje zvyšovanie miezd k 1. septembru 2016. Odhadované vplyvy na saldo sú prevzaté z doložky vplyvov na rozpočet.

<sup>29</sup> Vplyvy zvyšovania miezd v rokoch 2018 a 2019 o 6% ročne boli odhadnuté za predpokladu nezmeneného počtu pracovníkov. Vzhľadom na to, že makroekonomická prognóza VpMP neuvažuje s dodatočnou konsolidáciou verejných financií v strednodobom horizonte, RRZ pri odhade rizík neuvažovala s dodatočnými vplyvmi zvyšovania miezd na makroekonomický vývoj.



V prípade **kapitálových výdavkov** štátneho rozpočtu nesúvisiacich s projektmi financovanými z rozpočtu EÚ RRZ identifikovala **riziká vo výške 58 mil. eur v roku 2018 a 237 mil. eur v roku 2019**. RRZ vychádza z predpokladu zachovania podielu výdavkov na HDP na úrovni priemeru rokov 2009 až 2017. Riziko na uvedené roky sa môže znížiť v prípade, že sa kapitálové výdavky posunú do ďalších rokov. V takom prípade by došlo aj k posunu rizík za horizont rozpočtu.

- **Jednorazové riziká na rok 2016 (riziká č. 9-11)**

V porovnaní s rozpočtom na rok 2016 dôjde k **výpadku príjmov zo splatenia návratnej finančnej výpomoci od spoločnosti Cargo v sume 20 mil. eur**, keďže bola splatená už v roku 2015 a Eurostat v apríli 2016 rozhodol, že tieto splátky nemajú byť príjmom v metodike ESA2010.

V roku 2015 bol zaznamenaný pozitívny vplyv z **prostriedkov Národného rezolučného fondu** v sume 34 mil. eur. Dôvodom bolo to, že finančné inštitúcie doň prispeli v priebehu roku 2015, pričom tieto prostriedky sa postúpia do európskeho Jednotného rezolučného fondu až začiatkom roku 2016 (fond začal fungovať od 1. januára 2016) s **negatívnym vplyvom v roku 2016 vo výške 34 mil. eur**.

V roku 2015 došlo v dôsledku výraznejšieho **posunu výplaty dávok sociálneho poistenia** z roku 2016 (na konci roku 2015 sa uhradili dávky splatné 2. a 4. januára 2016) k aktualizácii hotovostných výdavkov s pozitívnym vplyvom na saldo. Vzhľadom na to, že na prelome rokov 2016 a 2017 by sa takáto situácia nemala zopakovať (na konci roku 2016 sa uhradia len dávky splatné 2. januára 2017), je možné predpokladať **negatívny vplyv z aktualizácie výdavkov približne vo výške 56 mil. eur**.

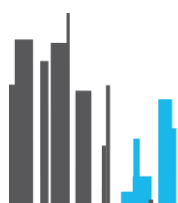
**Zdroje krytia rizík** možno rozdeliť na dve skupiny v závislosti od toho, či budú pozitívne vplývať počas celého strednodobého horizontu alebo iba počas roku 2016, keďže v ďalších rokoch je ich pozitívny vplyv zapracovaný v programe stability.

- **Zdroje krytia rizík počas rokov 2016 až 2019 (zdroje č. 1 a 2)**

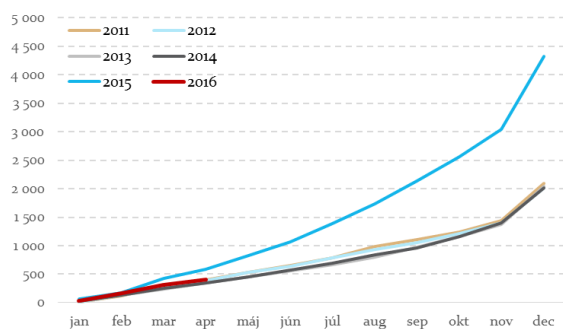
Potenciálnym zdrojom krytia rizík sú **výdavky na spolufinancovanie** k EÚ prostriedkom. Aktuálne plnenie za prvé štyri mesiace naznačuje spomalenie čerpania prostriedkov z fondov EÚ v porovnaní s rokom 2015, pričom sa vyvíja podobne ako v rokoch 2011 až 2014. RRZ odhaduje v porovnaní s programom stability pomalšie čerpanie prostriedkov (v priemere na úrovni 85 %), čo je približne na úrovni predpokladov makroekonomickej prognózy z februára 2016. Pri takomto čerpaní by došlo k **úspore výdavkov na spolufinancovanie v rozpätí 36-207 mil. eur ročne**<sup>30</sup>, pričom daňové príjmy rozpočtu by zostali nezmenené. Vyššie čerpanie fondov EÚ by viedlo k poklesu úspory na spolufinancovaní, ale súčasne by sa tieto prostriedky prejavili v lepšom makroekonomickom vývoji spojenom s vyššími daňovými príjmami. Výsledný vplyv by potom bol kombináciou vyšších daňových príjmov a nižších úspor na spolufinancovaní<sup>31</sup>.

<sup>30</sup> Kvantifikácia nezahŕňa prípadné ďalšie úspory z dôvodu nižších výdavkov na vyvolané investície financované z národných zdrojov.

<sup>31</sup> Za predpokladu, že jedno euro vynaložené na spolufinancovanie je spojené s približne jedným eurom dodatočných daňových príjmov, celkový odhadnutý pozitívny vplyv na saldo sa nezmení. Pri čerpaní prostriedkov z fondov EÚ na úrovni rozpočtu by síce nedošlo k žiadnej úspore na výdavkoch spolufinancovania, došlo by však k zvýšeniu daňových príjmov rozpočtu približne o sumu v rozpätí 36-207 mil. eur ročne.

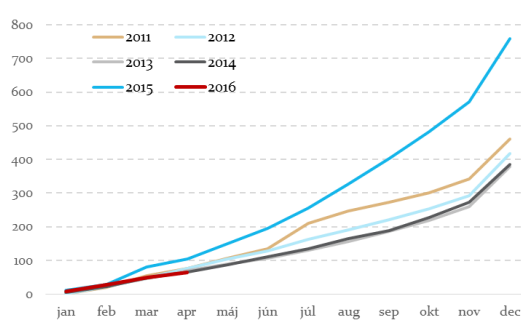


**Graf 4: Výdavky ŠR z prostriedkov EÚ (mil. eur)**



Zdroj: RRZ, Štátna pokladnica

**Graf 5: Výdavky ŠR na spolufinancovanie k prostriedkom EÚ (mil. eur)**



Zdroj: RRZ, Štátna pokladnica

Vzhľadom na nižšie výdavky v roku 2015 a lepší priebežný vývoj v roku 2016 možno očakávať **úspory vo výdavkoch na sociálne dávky**. Úspory vo výške približne 30 mil. eur ročne by sa mali dosiahnuť vo výdavkoch na dávku v hmotnej núdzi. Naopak, vyššie výdavky približne o 10 mil. eur ročne RRZ očakáva pri vianočných príspevkoch vzhľadom na prekročenie rozpočtovaných výdavkov v posledných dvoch rokoch (kvôli schváleniu nerozpočtovaných príplatkov k príspevku) a avizované rozšírenie okruhu poberateľov v roku 2016.

- **Zdroje krytia rizík počas roku 2016 (zdroje č. 3-6)**

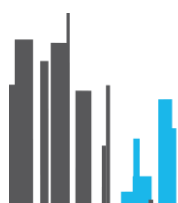
V prognóze **daňových príjmov** z februára 2016<sup>32</sup> došlo k navýšeniu odhadu daňových príjmov na rok 2016 v porovnaní so schváleným rozpočtom o **94 mil. eur** (viac v prílohe č. 4). Očakávajú sa vyššie príjmy zo sociálnych a zdravotných odvodov celkovo o 162 mil. eur a dane z príjmov fyzických osôb o 62 mil. eur. Na druhej strane sa odhaduje výpadok príjmov z DPH vo výške 183 mil. eur. Odhad lepších daňových príjmov v roku 2016 sa premietol aj do rokov 2017 až 2019 a je zapracovaný v programe stability. Priebežné plnenie daňových príjmov v prvom kvartáli 2016 naznačuje, že aktuálna prognóza je realistická. V prípade, ak sa počas roka výraznejšie nezhoršia makroekonomické predpoklady, je možné očakávať jej miernu revíziu smerom nahor. Na druhej strane vplyvy nových legislatívnych opatrení zahrnutých v programe stability neboli hodnotené Výborom pre daňové prognózy a sú preto spojené s vyššou mierou neistoty.

Schválený rozpočet na rok 2016 obsahoval **rezervy s nealokovanými<sup>33</sup> výdavkami** z dôvodu predpokladaného lepšieho výberu daní v sume **150 mil. eur** a na riešenie vplyvov nových zákonných úprav<sup>34</sup> v sume **87 mil. eur**, ktoré predstavujú zdroje krytia rizík rozpočtu.

<sup>32</sup> Zasadnutie Výboru pre daňové prognózy zo dňa 11. februára 2016.

<sup>33</sup> Rezervy určené na konkrétny účel (rezerva na zhoršený vývoj v zdravotníckych zariadeniach vo výške 50 mil. eur a rezerva na významné investície vo výške 176 mil. eur) sú v odhade RRZ zahrnuté v príslušných rizikách, a to tak, že znižujú veľkosť odhadovaných rizík v danom roku.

<sup>34</sup> Rezerva mala pokryť najmä vplyv výpadku príjmov z DPH z dôvodu zníženia základnej sadzby na vybrané potraviny, keďže toto opatrenie nebolo zapracované do daňovej prognózy rozpočtu verejnej správy na roky 2016



Došlo k posunu v termíne plánovaného ukončenia vyplácania peňažných prostriedkov v rozsahu náhrad zostatkov zrušených vkladov na doručiteľa z roku 2015 do roku 2016. Znamená to, že v roku 2016 môže dôjsť k **jednorazovému pozitívnemu vplyvu na saldo vo výške 26 mil. eur.**

Vláda očakáva **úsporu na odvode do rozpočtu EÚ v roku 2016 vo výške 20 mil. eur**, čo predstavuje ďalší zdroj krytia rizík v roku 2016.

Výdavky na tovary a služby štátneho rozpočtu obsahujú **v rokoch 2017 až 2019 bližšie nešpecifikované rezervy**. Keďže v súčasnosti nie je známe, aké konkrétne riziká majú kryť<sup>35</sup> a v roku 2015 sa nealokované rezervy použili na dodatočné výdavky nad rámec krytia existujúcich rizík, RRZ ich kvôli konzervatívnemu prístupu zatiaľ nezaradila medzi zdroje krytia rizík. V prípade, že sa tieto rezervy použijú na krytie existujúcich rizík zahrnutých v odhade RRZ, zníži sa potreba dodatočných opatrení na splnenie rozpočtových cieľov.

**Tab 4: Riziká spojené s dosiahnutím rozpočtových cieľov (ESA2010, mil. eur)**

	2016	2017	2018	2019
1. Rozpočtové ciele v programe stability	-1 557	-1 094	-397	154
- v % HDP	<b>-1,9</b>	<b>-1,3</b>	<b>-0,4</b>	<b>0,2</b>
2. Veľkosť kvantifikovaných rizík	-901	-869	-1 117	-1 298
3. Veľkosť možných zdrojov krytia rizík	465	147	227	155
4. Saldo VS odhadované RRZ (1+2+3)	-1 992	-1 817	-1 288	-989
- v % HDP	<b>-2,5</b>	<b>-2,1</b>	<b>-1,4</b>	<b>-1,0</b>
5. Potreba dodatočných opatrení (1-4)	435	723	891	1 143
- v % HDP	<b>0,5</b>	<b>0,9</b>	<b>1,0</b>	<b>1,2</b>

\* *Vláda SR odhaduje v roku 2016 deficit verejnej správy vo výške 2,1 % HDP.*

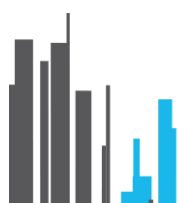
*Zdroj: MF SR, RRZ*

Po zohľadnení kvantifikovaných rizík a možných zdrojov ich krytia RRZ odhaduje **deficit verejnej správy vo výške 2,5 % HDP v roku 2016. Dosiahnutie rozpočtového cieľa si teda vyžiada dodatočné opatrenia v celkovej výške 0,5 % HDP**. Keďže riziká sa premietnu aj do ďalších rokov, RRZ odhaduje deficit v roku 2017 vo výške 2,1 % HDP s jeho postupným poklesom na 1,0 % HDP v roku 2019.

Nad rámec uvedených rizík a zdrojov ich krytia obsahuje program stability popis ďalších opatrení, ktoré sú zahrnuté v programovom vyhlásení vlády, ale ich vplyvy ešte neboli zapracované do odhadu príjmov a výdavkov verejnej správy v rokoch 2017 až 2019. Ide o opatrenia na zvyšovanie efektívnosti výdavkov v oblasti zdravotníctva, zvyšovanie výdavkov

až 2018. Vplyv zníženia sadzby je zahrnutý v aktuálnom odhade daňových príjmov, vytvorená rezerva preto predstavuje zdroj krytia rizík rozpočtu.

<sup>35</sup> Môže ísť o riziká identifikované RRZ v tomto materiáli (s kvantifikovaným alebo nekvantifikovaným odhadom) alebo ďalšie dodatočné riziká prípadne o kombináciu oboch druhov rizík.



v sociálnej oblasti<sup>36</sup> a zmeny v daniach (podrobne uvedené v boxe 1). Program stability avizuje aj revíziu verejných výdavkov na dopravu, informatizáciu a zdravotníctvo.

### 2.1.2 Vplyvy na hrubý dlh verejnej správy

Zhoršený odhad deficitov verejnej správy v rokoch 2016 až 2019 v porovnaní s cieľmi vlády prezentovanými v programe stability sa premietne aj do odhadu vývoja hrubého dlhu. Kvantifikované riziká každoročne zvýšia hrubý dlh približne o 310 mil. až 1,1 mld. eur ročne (za predpokladu zachovania rovnakej úrovne hotovostnej rezervy ako v prognóze vlády). Po zahrnutí dodatočných úrokových nákladov<sup>37</sup> by dlh na konci roku 2019 bol v porovnaní s prognózou vlády vyšší o takmer 3,0 mld. eur, čo predstavuje 3,0 % HDP.

**Tab 5: Predpoklady vývoja hrubého dlhu verejnej správy (mil. eur)**

	2015	2016	2017	2018	2019
1. Prognóza hrubého dlhu VS	41 306	42 589	44 253	44 922	45 565
- v % HDP	<b>52,9</b>	<b>52,9</b>	<b>52,2</b>	<b>49,8</b>	<b>47,3</b>
2. Dodatočná zmena dlhu:		310	672	855	1 115
- riziká a zdroje ich krytia s vplyvom na saldo VS*		310	669	845	1 101
- dodatočné hotovostné úrokové náklady		0	3	10	15
3. Hrubý dlh VS po zohľadnení rizík (1+2)	41 306	42 899	45 236	46 760	48 518
- v % HDP	<b>52,9</b>	<b>53,2</b>	<b>53,3</b>	<b>51,8</b>	<b>50,3</b>
<i>p.m. Výnos 10-ročného štátneho dlhopisu (VpMP, feb. 2016)</i>	0,82	1,09	1,75	2,67	3,47

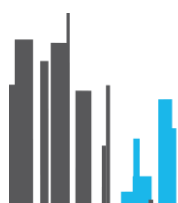
\* Na účely odhadu vplyvu na hrubý dlh sa zohľadnili hotovostné vplyvy rizík (nebrali sa do úvahy aktualizované položky výdavkov Sociálnej poisťovne, príjmov Národného rezolučného fondu a príjmov z predaja emisných kvót).

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR, RRZ

Nad rámec rizík ovplyvňujúcich saldo verejnej správy môže výšku dlhu ovplyvniť aj **plánované oddĺženie zdravotníckych zariadení**. V súčasnosti ešte nie sú známe podrobnosti tohto zámeru, z toho dôvodu RRZ prezentuje tento krok ako scenár založený na predpoklade úplného oddĺženia záväzkov po lehote splatnosti ústredných a miestnych zdravotníckych zariadení v roku 2016. Ich záväzky po lehote splatnosti dosiahli na konci roku 2015 sumu takmer 550 mil. eur. Keďže časť záväzkov je voči subjektom verejnej správy, napríklad Sociálnej poisťovni, znižuje sa tým potreba získania zdrojov z finančných trhov. Úplné oddĺženie voči súkromnému sektoru by si vyžadovalo dodatočné prostriedky vo výške približne 400 mil. eur. Ak by zároveň

<sup>36</sup> [Ministerstvo práce](#) zvažuje zmeniť valorizáciu starobných a invalidných dôchodkov, a to tak, že by bolo garantované ich každoročné zvýšenie minimálne o 2 %, čo by zvýšilo mieru valorizácie v rokoch 2017 a 2018 v porovnaní s platnou legislatívou. RRZ odhaduje, že takáto zmena by si vyžiadala dodatočných 106 až 137 mil. eur v rokoch 2017 až 2019. Keďže ide o opatrenie, ktoré ešte nebolo schválené vládou a nemá legislatívnu podobu, RRZ ho nezahrnula do odhadu salda.

<sup>37</sup> Dodatočné úrokové náklady zohľadňujú vyšší odhad deficitu RRZ oproti programu stability pri aplikovaní predpokladanej úrokovej sadzby na 10-ročné dlhopisy v danom roku.

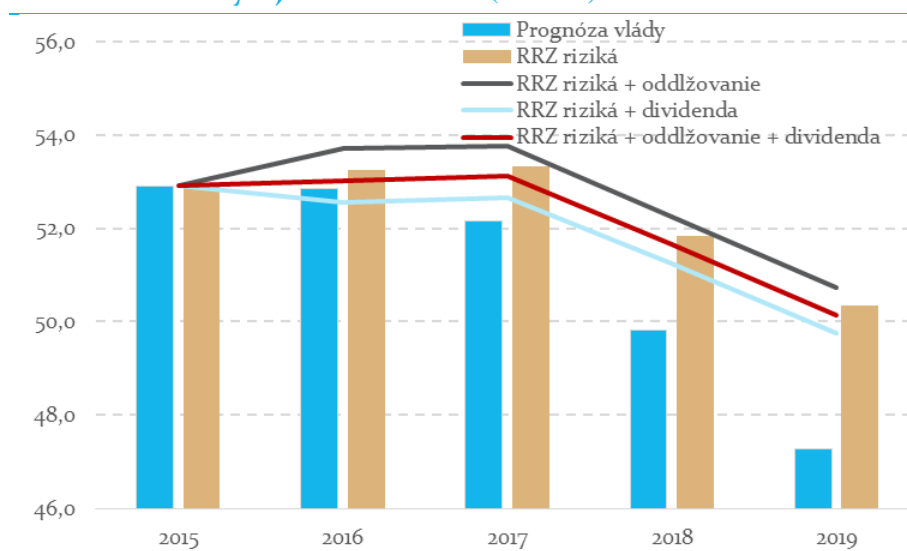


došlo k zníženiu dlhu nemocníc zaznamenaného v maastrichtskom dlhu<sup>38</sup>, čistý vplyv by dosiahol približne 370 mil. eur (0,5 % HDP).

Možným zdrojom krytia oddlžovania sú **dividendy od SPP z nerozdeleného zisku minulých rokov dcérskej spoločnosti Eustream**. Spoločnosť Eustream plánovala v roku 2015 vyplatiť dividendy v celkovej výške 1,4 mld. eur. Po zohľadnení zisku z riadnej činnosti (príjem ovplyvňujúci saldo verejnej správy) a podielu štátu by sa mohla v roku 2016 vyplatiť do štátneho rozpočtu suma mimoriadnych dividend vo výške približne 544 mil. eur<sup>39</sup> (0,7 % HDP).

Vplyvy oddlžovania nemocníc a možných príjmov z mimoriadnych dividend na výšku hrubého dlhu znázorňuje nasledujúci graf. Keďže suma príjmov z mimoriadnych dividend prevyšuje odhadované výdavky na oddlženie, hrubý dlh sa v porovnaní s rizikovým scenárom RRZ môže znížiť o 0,2 % HDP na konci roku 2019.

**Graf 6: Scenáre vývoja hrubého dlhu (% HDP)**



Zdroj: MF SR, RRZ

### 2.1.3 Vplyvy na čisté bohatstvo

Dlhodobý pohľad cez optiku čistého bohatstva umožní identifikovať také položky rozpočtu, ktorých vývoj v strednodobom horizonte je odlišný ako v dlhodobom horizonte.

<sup>38</sup> Konsolidovaný maastrichtský dlh nemocníc dosahoval 24 mil. eur na konci roku 2015. V súčasnosti nie sú k dispozícii informácie, či tento dlh obsahuje aj záväzky po lehote splatnosti. Väčšinu záväzkov po lehote splatnosti však tvoria záväzky z obchodného styku a tieto nie sú súčasťou maastrichtského dlhu.

<sup>39</sup> Návrh vyplatenia dividend vo výške 1,4 mld. eur v roku 2015 je uvedený vo [finančných výkazoch spoločnosti Eustream za rok 2014](#), str. 54. Keďže finančné výkazy spoločnosti za rok 2015 ešte neboli zverejnené, RRZ zatiaľ nemá informácie, či došlo k výplate dividend v uvedenej výške. Účtovná závierka materskej spoločnosti Eustream - SPP Infrastructure [k 30. júnu 2015](#) naznačuje, že k takejto výplate mohlo dôjsť v priebehu roku 2015, keďže prijala dividendy v celkovej výške 1,6 mld. eur bez bližšieho členenia. Z pohľadu štátu je však rozhodujúce, či spoločnosť SPP rozhodne o vyplatení dividend v uvedenej výške do štátneho rozpočtu. Podľa informácií z ministerstva financií sa valné zhromaždenie, ktoré rozhodne o výplate dividend v roku 2016, ešte neuskutočnilo.





Prvou skupinou sú **položky, ktoré majú v strednodobom horizonte pozitívny vplyv na saldo verejnej správy, ale z dlhodobého hľadiska by mali mať pri správnom nastavení približne neutrálny vplyv na čisté bohatstvo**. Patrí sem schéma vyradovania jadrových zariadení a osobitný odvod vybraných finančných inštitúcií.

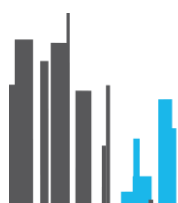
- Bilancia príjmov a výdavkov **Národného jadrového fondu** je v súčasnosti každoročne pozitívna, pričom naakumulované prostriedky by sa mali v budúcnosti použiť na náklady spojené s vyradovaním jadrových zariadení. Zároveň aktuálne rozpočtované výdavky sú nižšie (v období rokov 2016 až 2018 sú nižšie približne o 10-20 mil. eur ročne) ako predpokladá dlhodobá stratégia schválená vládou v roku 2015<sup>40</sup>. Keďže pokles výdavkov nebol zdôvodnený ich neefektívnosťou, pravdepodobne dochádza k ich posunu do ďalších rokov.
- Čisté bohatstvo ponúka odlišný pohľad aj na príjmy z **osobitného odvodu vybraných finančných inštitúcií**. Ak sa predpokladá, že prostriedky by mali slúžiť v budúcnosti na krytie rizík vo finančnom sektore, tak pri neutrálnom nastavení príspevkov je vplyv na čisté bohatstvo nulový, aj keď odvod vylepšuje aktuálnu bilanciu verejných financií<sup>41</sup>.

Druhou skupinou sú **položky, ktoré môžu mať v strednodobom horizonte pozitívny alebo neutrálny vplyv na saldo verejnej správy, pričom ich negatívne vplyvy na saldo rozpočtu a dlh sa prejavia v dlhodobom horizonte**. Ide napríklad o konsolidovanie verejných financií prostredníctvom znižovania investícií, fungovanie dlhodobých stratových štátnych podnikov a schválenie nového PPP projektu.

- Z rozpočtovaných výdavkov verejnej správy je vidieť, že do roku 2019 sa očakáva **pokles investícií** z vlastných zdrojov (bez prostriedkov EÚ a spolufinancovania) v porovnaní s rokom 2015 približne o 28 %. Šetrenie na úkor kapitálových výdavkov alebo odpredajom aktív nemusí byť dlhodobou udržateľnou stratégiou. Efektívne verejné investície totiž zvyšujú zásobu kapitálu a dlhodobý rast hospodárstva. Ich znižovanie má opačný efekt.
- Niektoré **podniky v 100 % vlastníctve štátu** (napríklad Slovenský vodohospodársky podnik, Letisko M. R. Štefánika Bratislava, Hydromeliorácie) dosahujú pravidelne od roku 2010 stratu, pričom ani na základe plánu ich hospodárenia do roku 2018 sa nepredpokladá zmena v tomto trende. Takáto situácia je dlhodobou neudržateľnou. V prípade, že štát má záujem zachovať ich fungovanie, v budúcnosti ich bude potrebné rekapitalizovať.
- Schválením realizácie **PPP projektu D4/R7** dôjde okrem úvodných nákladov spojených s jeho prípravou (najmä odkupovanie pozemkov) aj k zvýšeniu výdavkov štátu určených

<sup>40</sup> „[Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v SR](#)“ schválený vládou dňa 8. júla 2015 obsahuje projekciu výdavkov spojených s vyradovaním existujúcich a pripravovaných jadrových zariadení v dlhodobom horizonte.

<sup>41</sup> Na jednej strane sú evidované aktíva a na druhej strane potenciálny záväzok z budúcich plnení. V súčasnosti nie je jasná kvantifikácia potenciálnych rizík vo finančnom sektore ani to, či ide o podmienený alebo implicitný záväzok.



na splácanie projektu počas 30 rokov. Prvá platba za dostupnosť by sa mala zrealizovať v roku 2020<sup>42</sup>. V horizonte do roku 2019 nebudú z titulu realizovanej investície (výstavby) saldo rozpočtu ani dlh ovplyvnené, na rozdiel od situácii, kedy by túto investíciu realizoval priamo štát. Na účely vyčíslenia vplyvu na čisté bohatstvo je preto potrebné vziať do úvahy všetky finančné toky spojené s PPP projektom, vrátane presunu aktíva (vybudovanej diaľnice) do vlastníctva štátu po jeho splatení. Konečný vplyv na čisté bohatstvo je tak neutrálny (alebo mierne negatívny<sup>43</sup>).

Z hľadiska čistého bohatstva je dôležitý vplyv verejných financií aj na jeho ďalšie zložky, ako napríklad ekologický dlh, prírodné bohatstvo. Z dôvodu chýbajúcej údajovej základne a metodiky vyčíslenia sa však RRZ zatiaľ týmito zložkami vo svojom hodnotení nevenuje.

## 2.2 Štrukturálne saldo a konsolidačné úsilie vlády

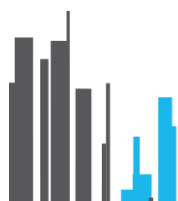
RRZ pri aktuálne zapracovaných opatreniach do fiškálneho rámca, identifikovaných rizikách a možných zdrojov ich krytia odhaduje, že deficit verejnej správy sa zlepší z 3,0 % HDP v roku 2015 na 1,0 % HDP v roku 2019. Takýto vývoj by znamenal, že počas nasledujúcich štyroch rokov sa štrukturálny deficit kumulatívne zlepší o 1,5 % HDP a dosiahne 1,1 % HDP v roku 2019 (porovnanie odhadu RRZ s inými inštitúciami je uvedené v boxe 3). Bez dodatočných opatrení vláda nesplní strednodobý rozpočtový cieľ do roku 2019.

### Box 3: Porovnanie odhadov štrukturálneho salda verejnej správy

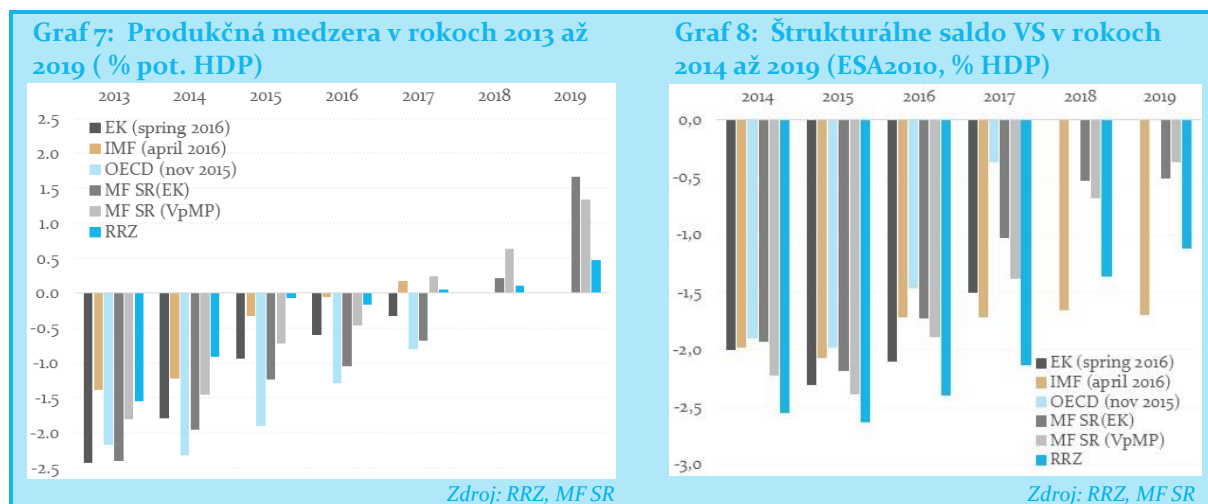
Nasledujúce grafy ilustrujú odhady produkčnej medzery a štrukturálneho salda VS v rokoch 2013 až 2019 podľa prepočtov Európskej komisie (jarná prognóza 2016), OECD (z novembra 2015), IMF (z apríla 2016), dva odhady MF SR a aktuálny odhad RRZ. Kým prvý odhad MF SR (EK metodika) sa využíva v rámci hodnotenia štrukturálneho salda na účely európskych pravidiel, Výboru pre makroekonomické prognózy MF SR prezentuje tzv. národný odhad, kde produkčná medzera zohľadňuje špecifika slovenskej ekonomiky. Vzniknuté rozdiely v štrukturálnom salde sú tak spôsobené odlišným odhadom produkčnej medzery, ako aj odlišným zoznamom zahrnutých jednorazových vplyvov. Odhad štrukturálneho salda RRZ zohľadňuje fiškálny rámec, v ktorom sú premietnuté riziká a možné zdroje ich krytia identifikované RRZ.

<sup>42</sup> Doložka vplyvov k [Návrhu na uzavretie koncesnej zmluvy vo verejnom obstarávaní koncesie na projektovanie, výstavbu, financovanie, prevádzku a údržbu úsekov diaľnice D4 Jarovce – Rača a rýchlostnej cesty R7 Bratislava Prievoz – Holice](#) schváleného vládou dňa 17. februára 2016.

<sup>43</sup> Závaži od celkových finančných nákladov na PPP projekt, ktoré vyplývajú z kombinácie možných úspor z efektívnejšej výstavby a drahšieho financovania v porovnaní so situáciou, ak by investíciu realizoval priamo štát.







Na posúdenie toho, do akej miery je odhadované zlepšenie štrukturálneho salda ovplyvnené opatreniami vlády resp. inými externými faktormi, je potrebné porovnať jeho vývoj so scenárom nezmenených politík (NPC scenár zostavený RRZ<sup>44</sup>).

Za predpokladu, že by sa neuskutočnili žiadne nové opatrenia po roku 2015, verejné financie by sa vyvíjali v závislosti od existujúcej legislatívy a rozpočtové položky by boli determinované výlučne makroekonomickým vývojom, deficit by postupne klesol na 1,3 % HDP v roku 2019 (tabuľka 6). Pokles deficitu v roku 2016 na 2,4 % HDP súvisí s predpokladom spomalenia čerpania prostriedkov z fondov EÚ v dôsledku začatia postupného zazmluvňovania projektov nového programového obdobia a ukončením pôsobenia väčšiny jednorazových vplyvov. V ďalších rokoch klesne deficit najmä v dôsledku pomalšieho rastu niektorých výdavkových položiek (výdavky na starobné dôchodky a iné dávky, medzispotrebu).

**Štrukturálny deficit sa do roku 2019 bez zásahov vlády zlepší celkovo o 1,3 % HDP.** Znamená to, že veľkú časť prognózovaného zlepšenia štrukturálneho salda možno pripísať makroekonomickému vývoju a spomaleniu čerpania prostriedkov z fondov EÚ. **Čistý príspevok vlády<sup>45</sup> k trvalému zlepšeniu salda VS dosiahne celkovo 0,3 % HDP.** V programe stability sú po zohľadnení rizík a zdrojov ich krytia identifikovaných RRZ zapracované opatrenia s negatívnym vplyvom v roku 2017 vo výške 0,2 % HDP. V rokoch 2018 a 2019 majú opatrenia mierne pozitívny vplyv na saldo vo výške 0,1 % HDP resp. 0,3 % HDP.

<sup>44</sup> Podrobnejšie k NPC scenáru RRZ v Prílohe 5.

<sup>45</sup> Ukazovateľ konsolidačné úsilie vlády sa viaže výlučne na príspevok vládných opatrení k trvalej zmene hospodárenia verejnej správy. Jeho podrobný popis je uvedený v diskusnej štúdií RRZ č. 02/2014: [Ako merať konsolidáciu vo verejných financiách](#).



**Tab 6: Zmena štrukturálneho salda VS v rokoch 2015 až 2019 podľa RRZ (ESA2010, % HDP)**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>1. Odhad salda verejnej správy</b>	<b>-3,0</b>	<b>-2,5</b>	<b>-2,1</b>	<b>-1,4</b>	<b>-1,0</b>
2. Cyklická zložka	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1
3. Jednorazové efekty*	-0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0
<b>4. Štrukturálne saldo (1-2-3)</b>	<b>-2,6</b>	<b>-2,4</b>	<b>-2,1</b>	<b>-1,4</b>	<b>-1,1</b>
<b>5. Zmena štrukturálneho salda (<math>\Delta_4</math>)/ Fiškálny kompakt</b>	<b>-</b>	<b>0,2</b>	<b>0,3</b>	<b>0,8</b>	<b>0,2</b>
<b>6. Saldo verejnej správy v NPC scenári RRZ</b>	<b>-3,0</b>	<b>-2,4</b>	<b>-1,9</b>	<b>-1,5</b>	<b>-1,3</b>
<b>7. Zmena štrukturálneho salda v NPC scenári RRZ</b>	<b>-</b>	<b>0,3</b>	<b>0,4</b>	<b>0,4</b>	<b>0,1</b>
<b>8. Veľkosť opatrení (1-6)</b>	<b>-</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,2</b>	<b>0,1</b>	<b>0,3</b>
9. Medziročná zmena veľkosti opatrení ( $\Delta_8$ )	-	-0,1	-0,1	0,3	0,1
<b>10. Konsolidačné úsilie vlády (5-7)</b>	<b>-</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,1</b>	<b>0,3</b>	<b>0,1</b>
<i>p.m. 1: Medziročný vplyv špeciálnych faktorov:</i>		0,6	-0,1	0,1	0,0
- Opatrenia bez vplyvu na dlhodobú udržateľnosť	-	0,0	-0,1	0,0	0,0
- PPP projekty	-	0,3	-0,1	0,0	-0,1
- Úrokové náklady	-	0,3	0,1	0,0	0,1
<i>p.m. 2: Produkčná medzera</i>	<i>-0,1</i>	<i>-0,2</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>	<i>0,5</i>

\* Zoznam a popis jednorazových vplyvov je uvedený v Prílohe 6.

Zdroj: RRZ

Za predpokladu, že by vláda splnila rozpočtové ciele<sup>46</sup> trvalými opatreniami, strednodobý rozpočtový cieľ by bol splnený už v roku 2018 a v nasledujúcom roku by sa dosiahol mierny štrukturálny prebytok. V takomto prípade by sa štrukturálne saldo zlepšilo celkovo o 2,7 % HDP (čo predstavuje priemerné zlepšenie o 0,7 % HDP ročne). V porovnaní s odhadmi MF SR by splnenie rozpočtových cieľov definovaných v programe stability znamenalo dosiahnutie strednodobého rozpočtového cieľa o rok skôr (t.j. v roku 2018).

Príspevok vlády k tomuto zlepšeniu by dosiahol celkovo 1,4 % HDP (v priemere by išlo o 0,4 % HDP ročne), zvyšných 1,3 % HDP tvorí pozitívny vývoj v scenári nezmenených politik. Keďže vo fiškálnom rámci programu stability sú po zohľadnení existujúcich rizík zahrnuté opatrenia zlepšujúce štrukturálne saldo celkovo o 0,3 % HDP, dosiahnutie mierne prebytkového štrukturálneho salda v roku 2019 si vyžiada dodatočné opatrenia s trvalým vplyvom v celkovej výške 1,2 % HDP.

Zároveň je potrebné dodať, že k zlepšeniu štrukturálneho salda prispievajú aj klesajúce úrokové náklady a to, že časť investícií vlády sa realizuje mimo bilancie jej príjmov a výdavkov prostredníctvom PPP projektu. Bez ich vplyvu by štrukturálne saldo bolo na konci roku 2019 horšie celkovo o 0,5 % HDP.

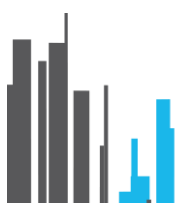
**Tab 7: Ukazovatele pri splnení rozpočtových cieľov (ESA2010, % HDP)**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>1. Štrukturálne saldo VS*</b>	<b>-2,6</b>	<b>-1,9</b>	<b>-1,3</b>	<b>-0,4</b>	<b>0,1</b>
<b>2. Zmena štrukturálneho salda (<math>\Delta_1</math>)/ Fiškálny kompakt</b>	<b>-</b>	<b>0,8</b>	<b>0,6</b>	<b>0,9</b>	<b>0,4</b>
<b>3. Veľkosť opatrení voči NPC scenáru</b>	<b>-</b>	<b>0,5</b>	<b>0,6</b>	<b>1,1</b>	<b>1,4</b>
4. Medziročná zmena veľkosti opatrení ( $\Delta_5$ )	-	0,5	0,2	0,5	0,3
<b>5. Konsolidačné úsilie vlády*</b>	<b>-</b>	<b>0,5</b>	<b>0,2</b>	<b>0,5</b>	<b>0,3</b>
<i>p.m. Medziročný vplyv špeciálnych faktorov</i>	<i>-</i>	<i>0,6</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>

\* Platí za predpokladu, že rozpočtové ciele sa splnia trvalými opatreniami

Zdroj: RRZ, MFSR

<sup>46</sup> Podľa odhadu RRZ si to vyžaduje prijatie dodatočných opatrení v rozpätí 0,5 % až 1,2 % HDP v rokoch 2016 až 2019.



### 3. Hodnotenie rozpočtu vo vzťahu k fiškálnym pravidlám

Rozpočet verejnej správy by mal rešpektovať domáce pravidlá, ako aj pravidlá vyplývajúce z členstva SR v eurozóne. Najdôležitejšou domácou legislatívou je **ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti a pravidlo o vyrovnanom rozpočte**, ktoré implementuje medzinárodnú Zmluvu o stabilite, koordinácii a správe v Hospodárskej a menovej únii. Na európskej úrovni ide najmä o plnenie požiadaviek **Paktu stability a rastu** a súvisiacich nariadení.

Ústavný zákon obsahuje **pravidlo o vývoji pomeru hrubého verejného dlhu na HDP** s definovanými sankciami pri prekročení konkrétnych úrovní. Na základe štatistických údajov zverejnených v rámci jarnej notifikácie Eurostatu z 21. apríla 2016 **hrubý dlh verejnej správy dosiahol v roku 2015 úroveň 52,9 % HDP** a klesol do prvého pásma dlhovej brzdy ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. Sankcie viažuce sa k tomuto pásmu predstavujú povinnosť MF SR zdôvodniť národnej rade výšku dlhu a navrhnúť opatrenia na jeho ďalšie zníženie. Sankcie sa uplatňujú až kým výška dlhu neklesne pod prvú hranicu, t.j. 50 % HDP. Schválenie nového programového vyhlásenia vlády nemá vplyv na uplatňovanie sankcií prvého a druhého sankčného pásma, výnimka z uplatňovania sa vzťahuje až od tretieho sankčného pásma (dlh vo výške 55 % HDP a viac).

Prognóza dlhu v programe stability predpokladá postupný pokles pomeru dlhu k HDP na úroveň 47,2 % HDP na konci roku 2019, čo by aj po zohľadnení poklesu sankčných hraníc<sup>47</sup> ústavného zákona znamenalo, že hrubý dlh by sa dostal mimo sankčných pásiem (v roku 2019 bude prvé sankčné pásmo začínať od úrovne 48 % HDP). Riziká identifikované RRZ však naznačujú, že **bez dodatočných opatrení dlh neklesne pod prvú hranicu do konca roku 2019**.

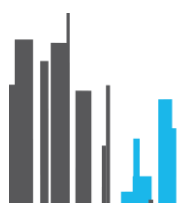
Ústavný zákon obsahuje **dlhové pravidlo aj pre samosprávy** účinné od roku 2015, pričom jeho nedodržanie vyústí do pokuty<sup>48</sup>. Toto pravidlo je prísnejšie ako dlhový limit pre verejnú správu (pri rovnakej hornej hranici 60 %), keďže sa dáva do pomeru k bežným príjmom samospráv, a nie k ich ekonomickej výkonnosti. Výsledky za rok 2015, vrátane vyčíslenia pokuty, zverejní RRZ do konca augusta<sup>49</sup>.

Ďalším dôležitým domácim pravidlom je **pravidlo o vyrovnanom rozpočte**, na základe ktorého by Slovensko malo v strednodobom horizonte smerovať k vyrovnanému rozpočtu. Došlo k posunu termínu plánovaného dosiahnutia vyrovnaného rozpočtu o dva roky, keďže v programe stability vláda schválila termín splnenia strednodobého rozpočtového cieľa v roku

<sup>47</sup> Od roku 2018 klesajú hranice ústavného zákona o 1 % HDP ročne.

<sup>48</sup> Ak celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

<sup>49</sup> Vyhodnotenie bude súčasťou správy o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti, ktorú RRZ každoročne zverejňuje do konca augusta.



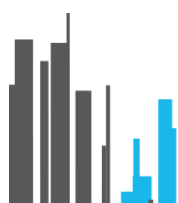
2019<sup>50</sup>. Samotný cieľ v podobe štrukturálneho deficitu vo výške 0,5 % HDP ostáva nezmenený. Plnenie pravidla vyhodnocuje MF SR a RRZ na základe skutočných údajov. Vývoj v roku 2015 vyhodnotí RRZ prvýkrát v júli 2016.

Z pohľadu uplatňovania **európskych rozpočtových pravidiel** sa **fiškálna politika sa riadi preventívnou časťou Paktu stability a rastu**, na základe ktorej by Slovensko malo smerovať k svojmu strednodobému rozpočtovému cieľu. Vláda posunula termín splnenia strednodobého rozpočtového cieľa z roku 2017 do roku 2019. Revidované fiškálne ciele sú podľa Európskej komisie vo všeobecnosti v súlade s európskymi fiškálnymi pravidlami<sup>51</sup>. Keďže RRZ nevyčísľuje zmenu štrukturálneho salda striktno podľa metodiky definovanej Európskou komisiou, nehodnotí rozpočtové ciele z pohľadu dodržania pravidiel Paktu stability a rastu.

---

<sup>50</sup> Hodnotenie pravidla o vyrovnanom rozpočte za rok 2015 sa bude vyhodnocovať v súlade s pôvodne stanoveným termínom dosiahnutia strednodobého cieľa, t.j. v roku 2017.

<sup>51</sup> [Hodnotenie EK](#): „Rada na základe svojho posúdenia programu stability a po zohľadnení prognózy Komisie z jari 2016 zastáva názor, že v prípade Slovenska sa vo všeobecnosti očakáva dodržanie ustanovení Paktu stability a rastu. Na zabezpečenie dodržiavania uvedených ustanovení v roku 2016 však budú potrebné ďalšie opatrenia. Na tento účel by malo zásadný význam prijatie dlho odkladaných záväzných výdavkových stropov a vykonávanie programu „Hodnota za peniaze“ na zvýšenie efektívnosti verejných výdavkov, v rámci ktorého sa plánuje revízia výdavkov vo vybraných oblastiach.“



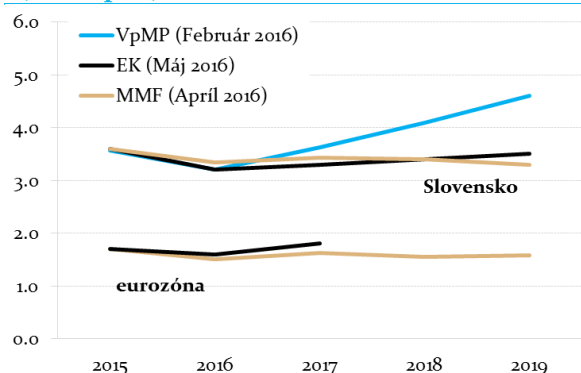
## Príloha č. 1 – Makroekonomické predpoklady

Nezávislá prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy (VpMP)<sup>52</sup> a prognózy medzinárodných inštitúcií predpokladajú mierne spomalenie ekonomického rastu z 3,6 % v roku 2015 k úrovniam nad 3 % v 2016 predovšetkým z dôvodu spomalenia čerpania EÚ fondov (graf 8).

Rast miezd podporený prudším poklesom nezamestnanosti ostáva základom stabilného rastu spotreby domácností v strednodobom horizonte. Vzhľadom na vysokú mieru úspor domácností sú tlmené i prípadné negatívne riziká návratu rastu cien energií (ropa). Budovanie nových vývozných kapacít v automobilovom priemysle podporí rast súkromných investícií do roku 2017 a v strednodobom horizonte by mali postupne zvyšovať príspevky čistého exportu k HDP (predpoklady VpMP od 2018).

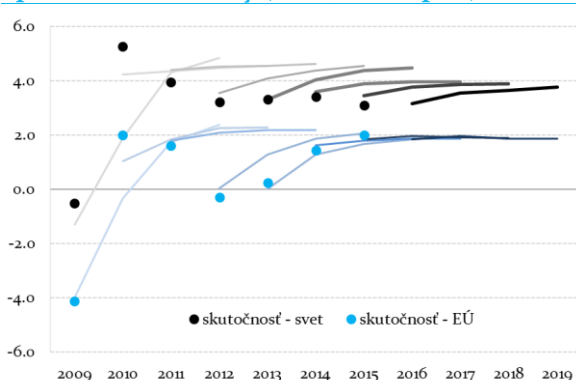
So zvyšujúcou sa otvorenosťou ekonomiky SR sa zvyšujú negatívne riziká vývoja externého prostredia, najmä z dôvodu prípadného prudšieho spomaľovania zahraničného dopytu (graf 9).

**Graf 9: Prognózy ekonomického rastu SR (rast v p.b.)**



Zdroj: MF SR, EK (od 2018 CIRCABC), MMF

**Graf 10: Prognózy\* rastu externého prostredia od krízy (HDP, rast v p.b.)**



\*Čiary ukazujú revízie prognóz v čase.

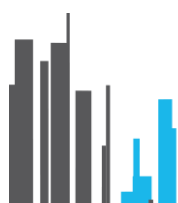
Zdroj: MMF

**Tab 8: Makroekonomická prognóza VpMP z februára 2016**

Ukazovateľ v %	Skutoč.	Prognóza / zmena oproti RVS 2016-2018 (september 2015)			
		2015	2016	2017	2018
HDP, reálny rast	3,6	3,2/+0,1	3,6/±0,0	4,1/+0,5	4,6/ -
Inflácia, priemerná ročná; CPI	-0,3	0,2/-0,7	1,6/-0,2	2,1/+0,1	2,2/ -
Nominálna mzda, rast	2,9	3,3/+0,2	4,5/-0,1	4,7/±0,0	5,1/ -
Reálna mzda, rast	3,2	3,1/+0,9	2,9/+0,2	2,5/-0,2	2,9/ -
Zamestnanosť (ESA), rast	2,0	1,3/+0,4	0,9/+0,2	1,1/+0,3	0,9/ -
Spotreba domácností, reálny rast	2,4	3,2/+0,4	2,6/-0,1	2,7/-0,1	2,9/ -
Investície, reálny rast	14,0	0,9/+1,5	1,4/-0,5	0,9/-2,3	2,0/ -
Export tovarov a služieb, reálny rast	7,0	4,9/-0,7	6,1/-0,2	7,5/+1,9	8,5/ -

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

<sup>52</sup> Aktuálna prognóza VpMP tvorí podklad pre zostavenie Programu stability na roky 2016-2019 a bola vo februári 2016 vyhodnotená ako realistická.



## Príloha č. 2 – Predpoklady použité pri odhade rizík

RRZ pri odhade niektorých rizík spojených s dosiahnutím rozpočtových cieľov rokoch 2016 až 2019 vychádzala z nasledovných predpokladov a postupov výpočtov.

### Odhad príjmov z dividend

**Tab 9: Predpokladaný príjem z dividend 2016-2019 (ESA2010, mil. eur)**

	2016 R	2016 O	2017	2018	2019
<b>SPP</b>					
1. Program stability na roky 2016 až 2019	300	300	300	300	300
2. Odhad RRZ	200	200	200	200	200
<b>Riziko (2-1)</b>	<b>-100</b>	<b>-100</b>	<b>-100</b>	<b>-100</b>	<b>-100</b>
<b>VSE Holding</b>					
1. Program stability na roky 2016 až 2019	34	36	30	32	38
2. Odhad RRZ	15	15	15	15	15
<b>Riziko (2-1)</b>	<b>-19</b>	<b>-21</b>	<b>-15</b>	<b>-17</b>	<b>-23</b>
<b>Vplyv grantov mestu Bratislava na dividendy*</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-15</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Celkové riziko</b>	<b>-119</b>	<b>-121</b>	<b>-130</b>	<b>-117</b>	<b>-123</b>

\* Príspevok spoločnosti SPP je 12 mil. eur, čo zníži odhadované príjmy z dividend v roku 2017 na 188 mil. eur. Zdroj: RRZ, MF SR

V rokoch 2016 až 2019 vláda uvažuje s dividendami od **spoločnosti SPP** vo výške 300 mil. eur ročne. Spoločnosť SPP po reorganizácii v roku 2013 vytvára svoj zisk najmä príjmami z dividend od svojich dcérskych spoločností. Za posledné roky čistý zisk súhrnne za všetky dcérske spoločnosti tvoril maximálne 600 mil. eur. Na základe podielu SPP v týchto spoločnostiach (51 %) sa dá predpokladať maximálny príjem z riadnych dividend z dcérskych spoločností zhruba na úrovni 300 mil. eur. Po zohľadnení očakávanej prevádzkovej straty z predaja plynu domácnostiam a daňového zaťaženia RRZ nepredpokladá, že v najbližších rokoch presiahne čistý zisk spoločnosti SPP 200 mil. eur.

**Spoločnosť VSE Holding** vykázala čistý zisk 28 mil. eur v roku 2013 a 9 mil. eur v roku 2014. RRZ neočakáva nárast ziskovosti tejto spoločnosti a predpokladá zisk v rokoch 2016 až 2019 na úrovni 20-30 mil. eur. Po zohľadnení podielu v spoločnosti (51 %) by príjmy riadnych dividend dosiahli 15 mil. eur ročne. Rozdiel voči odhadom vlády vyplýva z metodických rozdielov, keďže vláda pri odhade dividend vychádza z konsolidovaného zisku spoločnosti. V prípade ostatných podnikov sa dividendy z riadnej činnosti porovnávajú voči individuálnemu zisku spoločnosti<sup>53</sup>. Otázka odlišného prístupu k spoločnosti VSE Holding bola načrtnutá aj Štatistickému úradu SR, ale v rámci jarnej notifikácie v apríli 2016 nebola vyriešená.

Dodatočné **jednorazové riziko plynie z vládou schváleného poskytnutia grantov** od viacerých štátnych podnikov mestu Bratislava v roku 2016 na pokrytie výdavkov súvisiacich s predsedníctvom Slovenska v EÚ v celkovej výške 15 mil. eur, čo zníži zisk daných spoločností

<sup>53</sup> Dividendy nad rámec individuálneho zisku z riadnej činnosti sú považované za mimoriadne dividendy bez vplyvu na saldo verejnej správy v metodike ESA2010.



z riadnej činnosti a teda sumu vyplatených dividend v roku 2017. S týmto jednorazovým poklesom program stability neuvažuje.

### Odhad príjmov z emisných kvót

RRZ pri odhade príjmov z emisných kvót v rokoch 2016 až 2019 prevzala postup, ktorý použil Štatistický úrad SR prvýkrát v notifikácii údajov deficitu a dlhu Eurostatu v októbri 2015. Nový postup výpočtu príjmov je založený na základe skutočne spotrebovaných emisných kvót firmami na Slovensku. Ich cena zohľadňuje to, že časť emisných povoleniek sa prideliť firmám bezodplatne a časť získavajú vo forme aukcií. Pri ocenení emisných kvót sa berie do úvahy vývoj od začiatku obchodovacieho obdobia (2013-2020, pričom prvá alokácia a prvé aukcie prebehli v roku 2012).

Predpoklady použité pri výpočte:

- kvóty pridelené jednotlivým firmám na Slovensku boli odhadnuté na základe národnej alokačnej tabuľky<sup>54</sup>, ktorá bola upravená o každoročné odchýlky v rokoch 2013-2015 (odchýlka v priemere dosahovala 0,2 %),
- množstvo kvót predaných v rámci aukcií na úrovni Európskej únie bolo odhadnuté na základe zverejneného plánu aukcií<sup>55</sup> s konštantným podielom Slovenska v jednotlivých rokoch vypočítaného na základe priemerného podielu Slovenska na aukciách v rokoch 2012-2015,
- spotreba kvót sa predpokladala na úrovni priemeru rokov 2012 až 2015,
- v rokoch 2016 až 2019 sa priemerná cena aukcií predpokladala na úrovni priemeru roku 2015 (7,6 eur/t CO<sub>2</sub>).

**Tab 10: Odhad príjmov z emisných kvót v rokoch 2016 až 2019**

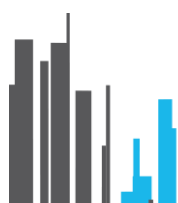
Rok	Pridelené kvóty		Aukcionované kvóty		Spotrebované kvóty		Priem. cena aukcií eur/t CO <sub>2</sub>	Priem. cena spotr. kvót eur/t CO <sub>2</sub>	Ročný daňový príjem mil. eur	Stav pohľadávok/závazkov		Stav aktívnych (nespotrebovaných) kvót	
	mil. jedn.	mil. eur	mil. jedn.	mil. eur	mil. jedn.	mil. eur				k 1.1.	k 31.12.	k 1.1.	k 31.12.
1	2	3=2*8	4	5=4*8	6	7=6*8	8	9=11/13	10=6*9	11	12=11+5-10	13	14=13+2+4-6
2016	14,5	110,5	13,0	99,4	21,2	161,6	7,6	3,0	<b>64,4</b>	99,6	134,7	32,8	39,1
2017	14,1	107,4	16,6	126,8	21,2	161,6	7,6	3,4	<b>72,9</b>	134,7	188,5	39,1	48,6
2018	13,7	104,5	16,7	127,4	21,2	161,6	7,6	3,9	<b>82,1</b>	188,5	233,8	48,6	57,9
2019	13,3	101,7	16,8	128,1	21,2	161,6	7,6	4,0	<b>85,6</b>	233,8	276,3	57,9	66,8

Zdroj: RRZ

V porovnaní s programom stability, ktorý v rokoch 2016 až 2019 uvažuje s výnosom 117 mil. eur ročne teda dôjde k výpadkom v rozpätí 31 až 52 mil. eur (tabuľka 11), pričom najvyšší výpadok sa očakáva v roku 2016.

<sup>54</sup> [Národnú alokačnú tabuľku](#) zverejnil vnútroštatny správca emisných kvót (spoločnosť ICZ Slovakia, a.s.) poverený Ministerstvom životného prostredia SR.

<sup>55</sup> [Plán aukcií](#) zverejnila Európska komisia.





**Tab 11: Odhad rizika z príjmov z emisných kvót v porovnaní s programom stability (mil. eur)**

	2016	2017	2018	2019
1. Program stability na roky 2016 až 2019	117	117	117	117
2. Odhad RRZ	64	73	82	86
<b>3. Rozdiel (riziko výpadku príjmov)</b>	<b>-52</b>	<b>-44</b>	<b>-35</b>	<b>-31</b>

Zdroj: RRZ, MFSR

### Výdavky v sektore zdravotníctva

Odhad rizika prekročenia výdavkov v sektore zdravotníctva je založený na historickom vývoji výdavkov. Výdavky v období rokov 2008 až 2015 rástli priemerne o 3,4 % ročne (tabuľka 12). Na základe neho potom RRZ odhadla (vychádzajúc zo skutočnosti roku 2015) výdavky v rokoch 2016 až 2019, čo vymedzilo veľkosť rizika voči programu stability.

**Tab 12: Vývoj výdavkov na zdravotnú starostlivosť a hospodárenie nemocníc (mil. eur)**

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Výdavky zdravotného poistenia	3 160	3 285	3 482	3 393	3 502	3 664	3 846	3 993
Zmena výdavkov zdravotného poistenia (%)	-	4,0%	6,0%	-2,6%	3,2%	4,7%	5,0%	3,8%
Hospodárenie nemocníc*	-48	20	-109	-104	-72	-30	-62	-69
- v % HDP	-0,07	0,03	-0,16	-0,15	-0,10	-0,04	-0,08	-0,09

\* v roku 2011 bez oddĺženia vo výške 350 mil. eur

Zdroj: ŠÚ SR

V prípade splátok nerozdeleného zisku súkromných zdravotných poisťovní RRZ vychádzala z veľkosti nerozdeleného zisku a záväzkov voči akcionárom ku koncu roku 2015, ktorý prevyšoval 220 mil. eur. Vzhľadom na to, že splátky zisku závisia od rozhodnutí akcionárov a nepodliehajú vopred stanoveným pravidlám (napríklad vopred dané splátky úverov sa môžu zmeniť, nerozdelený zisk sa môže vyplatiť formou dividend), RRZ pri vyčíslení rizík prihliadla na priemernú výšku výplat v rokoch 2012 až 2015 (ročný priemer dosiahol 68 mil. eur) a disponibilnú sumu (zostatok nerozdeleného zisku a očakávané hospodárenie v danom roku).

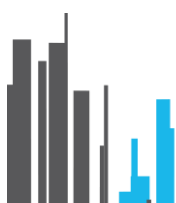
Celkové riziko navýšenia výdavkov v sektore zdravotníctva v porovnaní s programom stability je v rozpätí 92 až 198 mil. eur v rokoch 2016 až 2018. Odhad RRZ na rok 2019 je približne na úrovni výdavkov, ktoré vláda predpokladá v programe stability.

**Tab 13: Odhad rizika voči programu stability (mil. eur)**

	2016	2017	2018	2019
<b>Program stability na roky 2016 až 2019</b>				
Výdavky zdravotného poistenia	4 079*	4 152	4 386	4 643
Hospodárenie nemocníc (vrátane rozpočtovaných rezerv)	-54	-17	-4	-10
Splátky nerozdeleného zisku	26	26	26	26
<b>Odhad RRZ</b>				
Výdavky zdravotného poistenia	4 129	4 269	4 414	4 564
Hospodárenie nemocníc	-72	-74	-77	-79
Splátky nerozdeleného zisku	51	51	51	51
<b>Rozdiely (riziká):</b>	<b>92</b>	<b>198</b>	<b>126</b>	<b>16</b>
- výdavky ZP a hospodárenie	67	173	101	-9
- nerozdelený zisk	25	25	25	25

\* Rozpočet na rok 2016 uvažoval s výdavkami zdravotného poistenia vo výške 4 048 mil. eur. Riziko voči rozpočtu predstavuje 133 mil. eur.

Zdroj: RRZ, MFSR





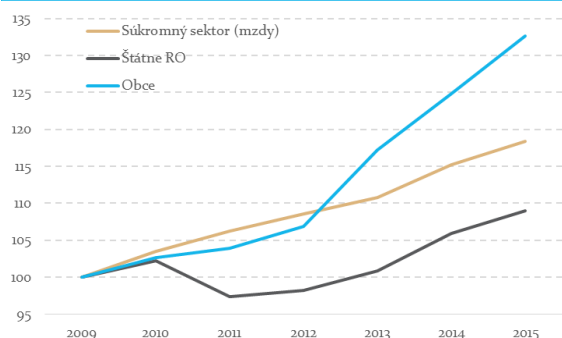
## Výdavky samospráv

Pri odhade rizík spojených s výdavkami samospráv RRZ vychádzala zo skutočného vývoja príjmov a výdavkov obcí a vyšších územných celkov (bez príspevkových a neziskových organizácií) v roku 2015 očistených o prostriedky z fondov EÚ a spolufinancovanie.

RRZ predpokladá nasledovný vývoj jednotlivých príjmových a výdavkových položiek rozpočtu samospráv v rokoch 2016 až 2019:

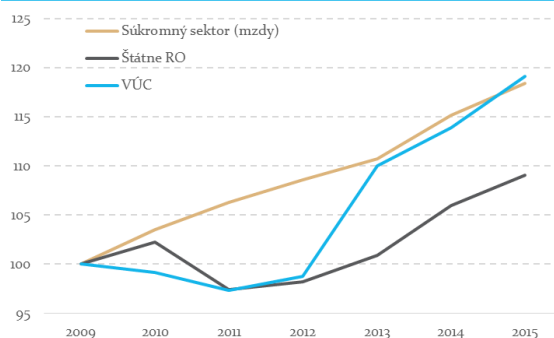
- daňové príjmy – prognóza vývoja daňových príjmov bola prevzatá z prognózy Výboru pre daňové prognózy. Daňové príjmy by mali rásť v období rokov 2016 až 2019 priemerne o 6,9 % ročne u obcí a o 7,5 % ročne u vyšších územných celkov,
- nedaňové príjmy a granty a transfery – tempo rastu týchto položiek RRZ naviazala na očakávanú mieru inflácie z prognózy Výboru pre makroekonomické prognózy (VpMP),
- hrubé mzdy – tempo rastu miezd sa naviazalo na prognózované tempo rastu miezd v súkromnom sektore (VpMP). Odhad RRZ zohľadňuje aj skutočnosť, že po roku 2009 rast mzdových výdavkov v samosprávach výrazne prevýšil rast miezd v štátnom rozpočte (grafy 11 a 12).
- výdavky na tovary a služby – tempo rastu výdavkov na tovary a služby zohľadňuje vysoký očakávaný rast daňových príjmov a v minulosti pozorovaný vyšší rast výdavkov ako je miera inflácie.
- bežné transfery – tempo rastu výdavkov na bežné transfery bolo naviazané na prognózovanú mieru inflácie a tempo rastu miezd v súkromnom sektore (VpMP) s rovnakými váhami.
- úrokové výdavky – vzhľadom na očakávané prebytky samospráv, čo by malo viesť k zníženiu ich zadĺženia a prognózovaný rast úrokových sadzieb RRZ predpokladala zachovanie úrokových výdavkov na úrovni roku 2015,
- kapitálové výdavky – pri kapitálových výdavkoch RRZ predpokladala tempá rastu, ktoré by ich v roku 2019 priblížilo k úrovniam pred krízou. Tempá rastu reflektovali aj očakávané rasty daňových príjmov. Napríklad vyšší rast daňových príjmov v roku 2016 sa premietol aj do vyššieho nárastu kapitálových výdavkov v danom roku.
- RRZ zohľadnila aj termíny konania volieb v samosprávach<sup>56</sup>, a to tak, že predpokladala vyšší rast výdavkov v roku konania volieb a pomalší v nasledujúcom roku.

**Graf 11: Rast mzdových výdavkov v obciach (bez EÚ fondov a spolufin., 2009=100)**



Zdroj: ŠÚ SR, MF SR, RRZ

**Graf 12: Rast mzdových výdavkov vo VÚC (bez EÚ fondov a spolufin., 2009=100)**



Zdroj: ŠÚ SR, MF SR, RRZ

<sup>56</sup> Voľby do vyšších územných celkov sa konajú v roku 2017 a voľby do obecných zastupiteľstiev v roku 2018.



Porovnanie odhadu RRZ s predpokladmi vlády z programu stability umožnilo vyčísliť riziká na jednotlivé roky (tabuľka 14).

**Tab 14: Odhad rizík v samosprávach (ESA2010, mil. eur)**

	2016	2017	2018	2019
1. Saldo obcí (PS na roky 2016 až 2019)	110	136	154	154
2. Saldo VÚC (PS na roky 2016 až 2019)	103	116	111	111
3. Saldo obcí (odhad RRZ)*	50	40	-41	-9
4. Saldo VÚC (odhad RRZ)*	67	34	60	62
<b>Celkové riziká (3+4-1-2)</b>	<b>-97</b>	<b>-179</b>	<b>-245</b>	<b>-212</b>

\* Bilancia príjmov a výdavkov samospráv je vzhľadom na jej rozsah súčasťou dátového súboru.

Zdroj: MF SR, RRZ

### Výdavky spojené s výstavbou národného futbalového štadióna

Pri odhade rizika spojeného s výstavbou národného futbalového štadióna RRZ vychádzala z výdavkov, ktoré sú rozpočtované na tento účel (v rokoch 2016 až 2017 ide o sumy 5 mil. eur ročne). RRZ porovnala tieto údaje so sumami výdavkov, ku ktorým sa zaviazalo ministerstvo školstva pri podpise zmluvy o výstavbe štadióna. Prvú časť výdavkov tvorí dotácia na výstavbu v celkovej výške 27 mil. eur, ktorá je rozložená do rokov 2016 a 2017. Druhú časť tvoria výdavky na odkúpenie štadióna. Maximálna suma, za ktorú je podľa zmluvy možné odkúpiť štadión, je 75,2 mil. eur bez DPH, pričom poskytnutá dotácia sa zúčtuje voči tejto sume. RRZ pri odhade rizika predpokladá, že štát využije možnosť odkúpenia štadiónu v roku 2018, t.j. v čase, kedy by mala byť dokončená jeho výstavba.

**Tab 15: Odhad rizika vyplývajúceho z výstavby národného futbalového štadióna (mil. eur)**

	2016	2017	2018	2019
1. Výdavky v rozpočte verejnej správy	5	5	0	0
2. Odhad výdavkov podľa podpísaných zmlúv	22	5	48	0
<b>3. Odhad rizika (1-2)</b>	<b>-17</b>	<b>0</b>	<b>-48</b>	<b>0</b>

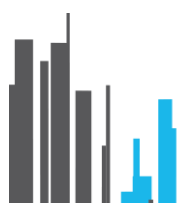
Zdroj: MF SR, RRZ, CRZ

### Výdavky Environmentálneho fondu

Vláda v roku 2016 navýšila výdavky Environmentálneho fondu o 35 mil. eur nad rámec odhadu prezentovaného v programe stability, čo zvyšuje riziká prekročenia výdavkov v roku 2016. RRZ zároveň predpokladá, že takáto výška výdavkov sa udrží aj v ďalších rokoch, čo pre každý rok predstavuje riziko 35 mil. eur.

Dôvodom tohto predpokladu sú relatívne vysoké očakávané hotovostné príjmy fondu z predaja emisných kvót, čo vytvára dostatočné zdroje na financovanie environmentálnych aktivít<sup>57</sup>. Vyššiu mieru využitia príjmov možno vidieť aj na vývoji v roku 2015, kedy medziročný nárast príjmov z emisných kvót bol sprevádzaný zvýšením výdavkov na environmentálne dotácie.

<sup>57</sup> Hlavným poslaním fondu je poskytovanie finančných prostriedkov žiadateľom vo forme dotácií alebo úverov na podporu projektov v rámci činností zameraných na dosiahnutie cieľov štátnej environmentálnej politiky na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni.



**Tab 16: Vybrané položky príjmov a výdavkov Environmentálneho fondu (mil. eur)**

	2013 S	2014 S	2015 S	2016 O*	2017 PS	2018 PS	2019 PS
Hotovostné výdavky EF	23	32	49	24	24	24	24
- bežné a kapitálové transfery	20	29	46	20	20	20	20
- ostatné výdavky	3	3	3	4	4	4	4
Hot. príjmy z predaja emis. kvót**	12	17	84	117	117	117	117
<b>Riziko vo výdavkoch (odhad RRZ)</b>	-	-	-	<b>35</b>	<b>35</b>	<b>35</b>	<b>35</b>

\* Odhad vlády na rok 2016 neobsahuje navýšenie výdavkov EF schváleného vládou celkovo o 35 mil. eur.

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR, RRZ

\*\* V rokoch 2013 a 2014 bolo príjmom Environmentálneho fondu iba 20 % z príjmov z aukcií emisných kvót, ostatné prostriedky išli do rozpočtu ministerstva životného prostredia.

### Výdavky spojené s prípravou investície Jaguar Land Rover

Popri hospodárskych prínosoch investície Jaguar Land Rover, ktorých odhad je premietnutý v makroekonomickej prognóze VpMP a daňovej prognóze VpDP, sú s touto investíciou spojené aj výdavky pre verejné financie. Priame výdavky tvorí investičná pomoc v podobe kapitálových transferov, ktorá by sa mala poskytnúť v rokoch 2018 až 2021 v celkovej sume 130 mil. eur. Ďalšie, nepriame výdavky tvoria výdavky na prípravu priemyselného parku (odkupovanie pozemkov, zabezpečenie územia, infraštruktúry), v ktorom sa investícia umiestni a ktorý môžu využiť aj iní investori. Nepriame výdavky môžu podľa odhadov ministerstva financií dosiahnuť celkovo 655 mil. eur v rokoch 2015 až 2018, pričom sa odhaduje, že časť pozemkov približne v sume 30 mil. eur odkúpi investor (tabuľka 17).

**Tab 17: Výdavky spojené s prípravou investície JLR (priame aj nepriame, mil. eur)**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Spolu
Investičná pomoc	-	-	-	-32	-45	-45	-8	<b>-130</b>
Príprava priemyselného parku	-42	-272	-333	-8	0	-	-	<b>-655</b>
Odkúpenie pozemkov zo strany investora	-	30	-	-	-	-	-	<b>30</b>

Pozn.: (+) znamená pozitívny a (-) negatívny vplyv na saldo VS

Zdroj: MF SR, ŠÚ SR

Keďže príchod investície Jaguar Land Rover sa finanžoval až po schválení rozpočtu verejnej správy na roky 2016 až 2018, rozpočet na rok 2016 obsahoval len časť z aktuálne odhadovaných výdavkov (obsahoval rezervu na významné investície). Z toho dôvodu sa riziká v porovnaní s rozpočtom na rok 2016 odhadujú vo výške 66 mil. eur.

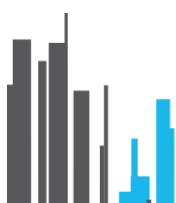
**Tab 18: Odhad rizík spojených s prípravou investície JLR (mil. eur)**

	2016 R	2016 O	2017	2018	2019
Rezerva na významné investície	176	0	-	-	-
Príjmy z predaja pozemkov	30	0	-	-	-
Výdavky súvisiace s prípravou priemyselného parku	-272	0	-	-	-
<b>Celkové riziko</b>	<b>-66</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Pozn.: R – rozpočet verejnej správy na rok 2016, O – odhad vlády

Zdroj: MF SR, RRZ

Výdavky na investičnú pomoc v rokoch 2018 a 2019 sú zahrnuté vo fiškálnom rámci.



## Výdavky štátneho rozpočtu

RRZ identifikovala riziká v štátnom rozpočte v mzdových výdavkoch, výdavkoch na tovary a služby a výdavkoch na obstaranie kapitálových aktív.

### • Mzdové výdavky

Pri odhade mzdových výdavkov v roku 2016 RRZ vychádzala z ich vývoja v porovnaní s rozpočtom v posledných rokoch. Od roku 2013 došlo každoročne k prekročeniu rozpočtovaných hodnôt, z toho dôvodu RRZ v odhade rizík nezohľadnila nevysvetlené zníženie výdavkov, ktoré očakáva vláda v programe stability. RRZ v roku 2016 predpokladá výdavky na úrovni rozpočtovaných hodnôt.

**Tab 19: Porovnanie vývoja mzdových výdavkov (mil. eur, hotovostné výdavky)**

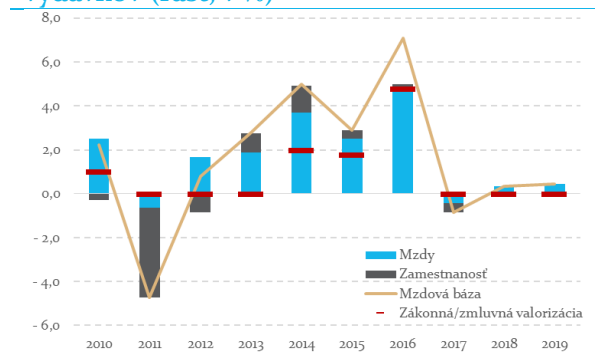
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. Schválený rozpočet	2 113	2 068	1 954	1 984	1 980	2 065	2 086	2 353
2. Skutočnosť*	2 015	2 060	1 963	1 979	2 034	2 135	2 197	2 307
<b>3. Rozdiel (2-1)</b>	<b>-98</b>	<b>-8</b>	<b>9</b>	<b>-5</b>	<b>54</b>	<b>70</b>	<b>111</b>	<b>-46</b>

\* V roku 2016 ide o odhad vlády.

Zdroj: MF SR, ŠÚ SR

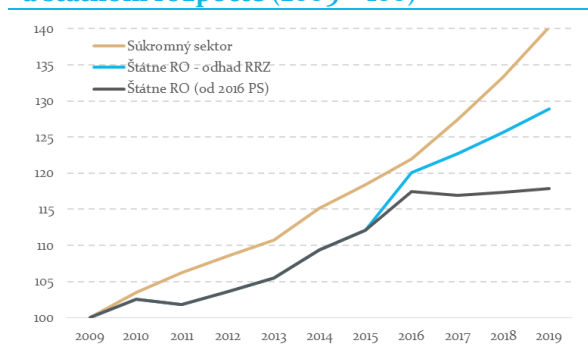
V rokoch 2017 až 2019 sa v programe stability očakáva približne nulový rast mzdových výdavkov v štátnych rozpočtových organizáciách v porovnaní s odhadom výdavkov na rok 2016. Keďže sa neočakávajú výrazné zmeny v počte zamestnancov, znamená to zároveň aj zmrazenie miezd.

**Graf 13: Medziročná zmena mzdových výdavkov (rast, v %)**



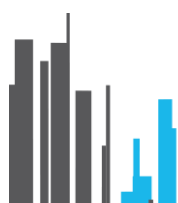
Zdroj: MF SR, ŠÚ SR

**Graf 14: Rast miezd v súkromnom sektore a štátnom rozpočte (2009 = 100)**



Zdroj: ŠÚ SR, VpMP, MF SR, RRZ

RRZ pri odhade rizík vychádzala z vývoja miezd v súkromnom sektore. Rast miezd v štátnom rozpočte v rokoch 2009 až 2015 bol približne v súlade s rastom miezd v súkromnom sektore. Ich zmrazenie po roku 2016 by znamenalo výrazné zaostávanie za týmto vývojom s možnými negatívnymi efektmi na kvalitu zamestnancov vo verejnej správe. Takýto vývoj je v strednodobom horizonte neudržateľný. RRZ preto (s prihliadnutím na potrebu konsolidácie) odhadlo riziká za predpokladu polovičného rastu miezd v porovnaní so súkromným sektorom. Veľkosť rizika sa pohybuje v rozpätí 46 až 220 mil. eur.



**Tab 20: Riziká v mzdových výdavkoch štátneho rozpočtu (mil. eur)**

	2016	2017	2018	2019
1. Program stability	2 307	2 287	2 295	2 305
2. Odhad RRZ	2 353	2 405	2 461	2 525
<b>3. Veľkosť rizík - vplyv na saldo (2-1)</b>	<b>-46</b>	<b>-118</b>	<b>-166</b>	<b>-220</b>

Zdroj: MF SR, ŠÚ SR

- **Výdavky na tovary a služby**

RRZ pri odhade rizika vychádzala z odhadovaných výdavkov štátneho rozpočtu na tovary a služby v roku 2016 očistených o EÚ fondy, spolufinancovanie a rozpočtované rezervy. Veľkosť výdavkov v roku 2016 je v porovnaní s rozpočtom na rok 2016 vyššia o 49 mil. eur a pohybuje sa medzi úrovňou v rokoch 2014 a 2015<sup>58</sup>. V rokoch 2017 až 2019 RRZ predpokladala rast výdavkov prognózovaným tempom inflácie (zachovanie rovnakého reálneho množstva nakupovaných tovarov a služieb na úrovni roku 2016), čo v porovnaní s fiškálnym rámcom programu stability určilo veľkosť rizík v jednotlivých rokoch.

**Tab 21: Riziká vo výdavkoch štátneho rozpočtu na tovary a služby (mil. eur)**

	2016 R	2016	2017	2018	2019
1. Program stability (bez výdavkov na rezervy)	1 191	1 240	1 192	1 199	1 200
2. Odhad RRZ	1 240	1 240	1 260	1 287	1 315
<b>3. Veľkosť rizík - vplyv na saldo (2-1)</b>	<b>-49</b>	<b>0</b>	<b>-68</b>	<b>-87</b>	<b>-114</b>
<i>p.m. prognózovaná miera inflácie (%)</i>		0,2	1,6	2,1	2,2

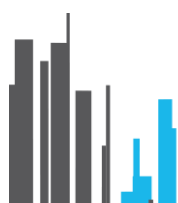
Pozn.: R – rozpočet verejnej správy na roky 2016 až 2018

Zdroj: MF SR, RRZ, ŠÚ SR

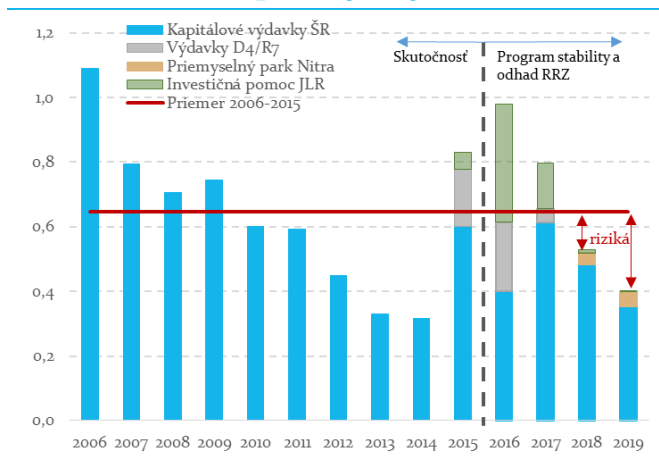
- **Obstaranie kapitálových aktív**

RRZ pri odhade rizika vychádzala z vývoja výdavkov štátneho rozpočtu na obstaranie kapitálových aktív zníženého o výdavky financované z EÚ fondov, spolufinancovanie a vyvolané investície spojených s týmito projektmi. Do porovnania boli zahrnuté aj veľké investičné projekty súvisiace s prípravou PPP projektu a príchodom investora Jaguar Land Rover.

<sup>58</sup> Výdavky v roku 2014 dosiahli 1 224 mil. eur a v roku 2015 sa zvýšili aj vplyvom potreby dofinancovania EÚ projektov z vlastných zdrojov kapitol štátneho rozpočtu na 1 288 mil. eur. Vzhľadom na nízku prognózovanú mieru inflácie a jednorazový nárast výdavkov v roku 2015, považuje RRZ vládny odhad výdavkov na rok 2016 za realistický.



**Graf 15: Riziká v kapitálových výdavkoch (% HDP)**



Zdroj: MF SR, MDVRR SR, RRZ

Keďže investície môžu výrazne kolísať v jednotlivých rokoch, RRZ pri odhade potenciálnych rizík vychádzala z ich priemernej výšky za 10-ročné obdobie zahŕňajúce predkrízové roky s vysokými investíciami, ako aj roky konsolidácie vo verejných financiách. Priemerná úroveň výdavkov dosiahla 0,6 % HDP v rokoch 2006 až 2015. Keďže v rokoch 2016 a 2017 vláda plánuje zrealizovať významnú časť výdavkov spojených s veľkými investičnými projektmi, čo súčasne znižuje priestor na ostatné investície, v tomto období RRZ neidentifikovala riziko v ostatných výdavkoch<sup>59</sup>. V rokoch 2018 a 2019 RRZ predpokladala zachovanie priemernej úrovne výdavkov, čo je približne na úrovni výdavkov roku 2017 (bez veľkých investícií). Po zohľadnení dodatočného rizika z odkúpenia národného futbalového štadióna v roku 2018 (ide takisto o kapitálový výdavok štátneho rozpočtu) riziko v danom roku dosiahne 58 mil. eur. V roku 2019 RRZ odhaduje riziko vo výške 237 mil. eur.

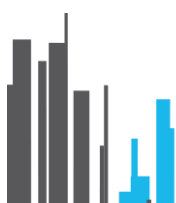
**Tab 22: Odhad rizika pri kapitálových výdavkoch štátneho rozpočtu (mil. eur)**

	2018	2019
1. Kapitálové výdavky (program stability)*	476	385
- v % HDP	0,5	0,4
2. Kapitálové výdavky na úrovni priemeru 2006-2015	582	622
- v % HDP	0,6	0,6
3. Dodatočné výdavky (štadión)	48	0
<b>4. Veľkosť rizík – vplyv na saldo (1-2+3)</b>	<b>-58</b>	<b>-237</b>

\* vrátane výdavkov spojených s D4/R7 a priemyselným parkom Nitra

Zdroj: MF SR, RRZ

<sup>59</sup> Riziká spojené s prípravou PPP projektu a investície Jaguar Land Rover sú vyčíslené osobitne.



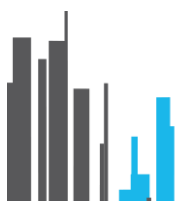
## Príloha č. 3 – Porovnanie rizík na rok 2016

Tab 23: Prehľad rizík a rezerv rozpočtu na rok 2016 (mil. eur)

Riziká rozpočtu s vplyvom na saldo	december 2015		máj 2016	
	Riziká	Krytie rizika	Riziká	Krytie rizika
1. Nadhodnotenie nedaňových príjmov:	171		171	36* (vplyv vyššieho čerpania EÚ fondov resp. úspory na spolufinancovaní)
- príjmy z dividend SPP a VSE	119		119	
- príjmy z predaja emisných kvót	52		52	
2. Korekcie voči fondom EÚ	bez kvantifikácie	max. 90 (potenciálna úspora na spolufinancovaní)	aspoň 15	
3. Podhodnotenie výdavkov v zdravotníctve	145		92	
- výdavky na zdravotnú starostlivosť a hospodárenie nemocníc	120		67	244 (lepší výber daní vrátane rezervy)
- splátky záväzkov voči akcionárom súkromných zdravotných poisťovní	25		25	
4. Podhodnotenie výdavkov samospráv	0-100		97	
5. Vplyv možných výdavkových úspor v roku 2015 (napríklad presun kapitálových výdavkov)	bez kvantifikácie		bez kvantifikácie	87 (rezerva na riešenie vplyvov nových zákonných úprav)
6. Vplyv možného posunu výdavkov z roku 2015 v súvislosti s PPP projektom D4/R7	0-287	150 (rezerva na lepší výber daní)	173	
7. Výdavky na výstavbu národného futbalového štadióna	26		17	
8. Aktualizácia hotovostných výdavkov v rezorte obrany	bez kvantifikácie		bez kvantifikácie	52 (úspory na sociálnych dávkach)
9. Výdavky Národného jadrového fondu na vyradovanie jadrových zariadení	bez kvantifikácie		bez kvantifikácie	
10. Rekapitalizácia dlhodobu stratových štátnych podnikov	bez kvantifikácie		bez kvantifikácie	
11. Nadhodnotenie daňových príjmov	250	11 (nižší vplyv zníženia sadzby DPH na vybrané potraviny)	0	20 (úspory na odvode do rozpočtu EÚ)
12. Výdavky na významné investície	bez kvantifikácie		66	
13. Výdavky na nákup lietadla - vládny špeciál	-		42	
14. Výdavky Environmentálneho fondu	-		35	
15. Zvýšenie plátov v školstve	-		33	
16. Výdavky ŠR na tovary a služby	-		49	
16. Splátka NFV od spoločnosti Cargo	-		20	0-26 (zrušenie vkladov na doručiteľa)
17. Aktualizácia príspevkov Národného rezolučného fondu	-		34	
18. Aktualizácia výdavkov Sociálnej poisťovne	-		56	

\* Vyššie ako v makroekonomickej prognóze predpokladané čerpanie fondov EÚ sa premietne do vyšších daňových príjmov, čo môže byť už čiastočne zachytené aj v inom zdroji krytia rizika (lepší výber daní).

Zdroj: RRZ, MF SR





## Príloha č. 4 – Prognóza daňových a odvodových príjmov

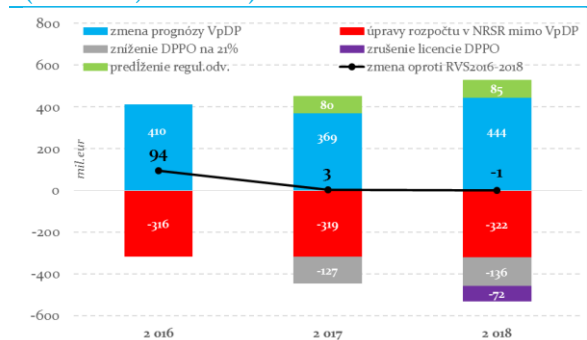
Prognóza daňových a odvodových príjmov v programe stability vychádza z prognózy Výboru pre daňové prognózy z februára 2016 (hodnotená VpDP ako realistická), ktorá bola doplnená o **tri nové legislatívne opatrenia**. Tieto zatiaľ neboli výborom prerokované a ich fiškálne vplyvy neboli zhodnotené. V porovnaní so schváleným rozpočtom verejnej správy na roky 2016 až 2018 došlo v prognóze daňových príjmov k nasledovným zmenám:

- **zahrnutie vplyvu zníženia sadzby DPH na vybrané potraviny na 10 %:** VpDP toto opatrenie do prognóz zahrnul už v novembri 2015, pri schvaľovaní v parlamente však výpadok príjmov DPH do rozpočtu zahrnutý nebol. Program stability vychádzajúci z februárovej prognózy VpDP tento vplyv na rozdiel od schváleného rozpočtu obsahuje.
- **nepotvrdenie väčšej časti zvýšenia prognóz parlamentom:** v parlamente zároveň došlo k navýšeniu príjmov DPH a spotrebných daní nad rámec prognózy VpDP o 250 mil. eur. V programe stability, aktuálne prognózy väčšiu časť tohto zvýšenia zatiaľ nepotvrdili (graf 14).
- **zahrnutie nových legislatívnych opatrení:**
  - zníženie sadzby DPPO z 22 % na 21 % od roku 2017
  - zrušenie daňových licencií (zavedených v roku 2014) DPPO od roku 2018
  - predĺženie uplatňovania odvodu v regulovaných odvetviach aj po roku 2016

V porovnaní so schváleným rozpočtom sa v roku 2016 očakávajú daňovo odvodové príjmy vyššie o 94 mil. eur (0,12 % HDP). Pre roky 2017 a 2018 sú aktuálne prognózy príjmov na úrovni schváleného rozpočtu.

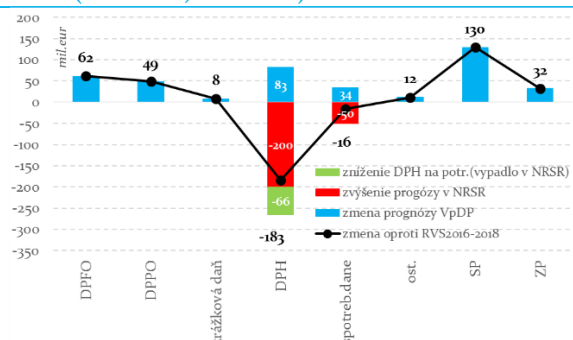
Priebežné plnenie daňových príjmov v prvom kvartáli 2016 naznačuje, že aktuálna prognóza je realistická. V prípade, ak sa počas roka výraznejšie nezhoršia makroekonomické predpoklady, je možné očakávať pravdepodobne jej miernu revíziu smerom nahor.

**Graf 16: Zmena daňovej prognózy voči schválenému rozpočtu na roky 2016 až 2018 (ESA2010, mil. eur)**

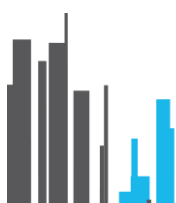


Zdroj: MF SR

**Graf 17: Zmena prognózy pre rok 2016 voči schválenému rozpočtu podľa jednotlivých daní (ESA2010, mil. eur)**



Zdroj: MF SR

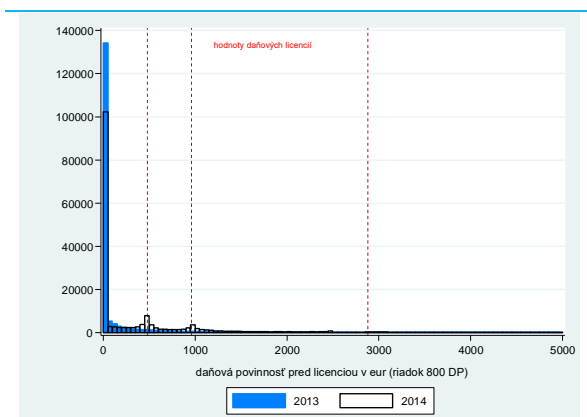




## Neistota daňovo odvodových prognóz

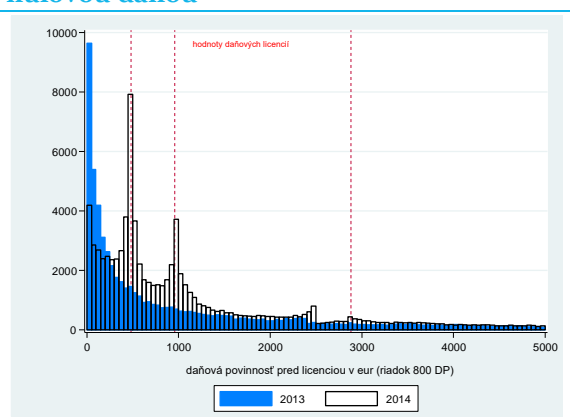
Nové legislatívne opatrenia zahrnuté v programe stability neboli hodnotené Výborom pre daňové prognózy, sú preto spojené s vyššou mierou neistoty. Najzaujímavejším opatrením z tohto pohľadu je **zrušenie daňových licencií**, u ktorých sa **predpokladá výpadok vo výške 72 mil. eur v roku 2018**. Ide o kvantifikáciu, ktorá zohľadňuje iba vplyv rozdielu medzi priznanou daňou (na riadku 800 daňových priznaní) a hodnotou príslušnej výšky daňovej licencie. Zavedením daňovej licencie ale **časť dotknutých daňovníkov zmenila svoje správanie a daňové priznania podali s vyššou priznanou daňou** („optimalizovala“ svoju daňovú povinnosť blízko hodnoty licencie)<sup>60</sup>. Týmto spôsobom sa „doplatok“ do daňovej licencie zmenšil, a teda jej fiškálny vplyv sa javí menší.

**Graf 18: Rozdelenie daňovej povinnosti v rokoch 2013 a 2014**



Zdroj: údaje FS SR

**Graf 19: Rozdelenie daňovej povinnosti v rokoch 2013 a 2014: okrem daňovníkov s nulovou daňou**



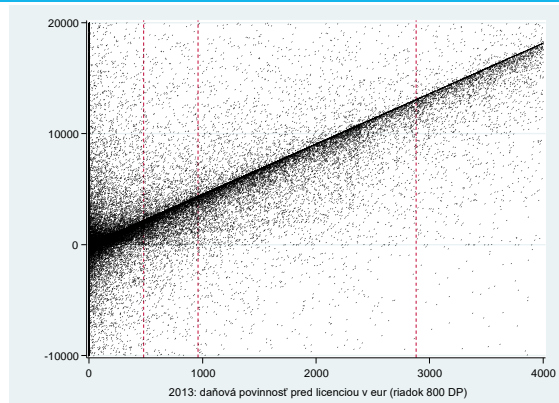
Zdroj: údaje FS SR

Mieru daňovej optimalizácie dobre ilustruje aj vzťah medzi výsledkom hospodárenia a daňovou povinnosťou (grafy 17 a 18) v roku 2013 a po zavedení licencií v roku 2014. V princípe možno povedať, že časť daňovníkov optimalizovala svoju daňovú povinnosť cez položky upravujúce základ dane (teda nie iba štandardne cez hospodársky výsledok).

<sup>60</sup> Možno iba špekulovať o dôvodoch takéhoto správania, keďže títo daňovníci by v konečnom dôsledku zaplatili daň z príjmu na úrovni daňovej licencie. Jedným z vysvetlení môže byť fakt, že optimalizáciu daňovej povinnosti (riadku 800) smerom ku daňovej licencií, a teda minimalizáciou doplatku do daňovej licencie nechceli upozorniť na seba Finančnú správu SR.

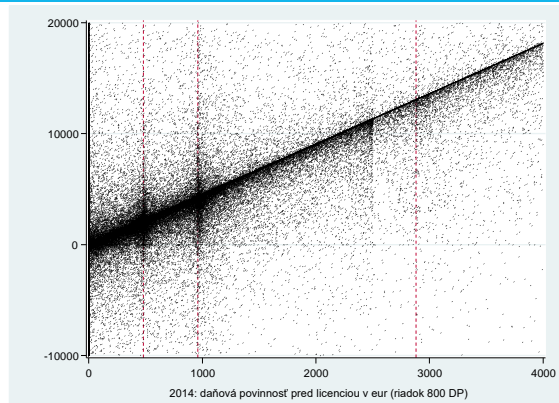


**Graf 20: Vzťah medzi výsledkom hospodárenia a daňovou povinnosťou v roku 2013**



Zdroj: údaje FS SR

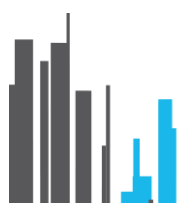
**Graf 21: Vzťah medzi výsledkom hospodárenia a daňovou povinnosťou v roku 2014**



Zdroj: údaje FS SR

V prípade, ak sa daňovníci po zrušení daňovej licencie začnú správať rovnako ako pred jej zavedením, **výpadok zo zrušenia daňových licencií sa môže navýšiť približne o 30 mil. eur.**

**Výbor pre daňové prognózy** by sa novými legislatívnymi opatreniami vrátane diskusie o uvedenej neistote mal zaoberať koncom júna 2016.



## Príloha č. 5 – Saldo VS v základnom scenári – odhad RRZ

RRZ v rámci [Správy o dlhodobej udržateľnosti verejných financií](#) z apríla 2016 pripravila základný scenár vývoja verejných financií. Ide o projekciu príjmov a výdavkov verejnej správy za predpokladu nezmenených politík, pričom sa zohľadňuje platná legislatíva. Strednodobú časť tohto scenára, vychádzajúceho zo skutočnosti roku 2015, možno s určitými úpravami považovať aj za NPC scenár v rokoch pokrývajúcich strednodobý fiškálny rámec programu stability.

Hlavný rozdiel medzi týmito scenármi spočíva v zahrnutí výdavkov na dôchodky. Základný scenár obsahuje výstup z modelu RRZ určeného na dlhodobé projekcie. Jeho nevýhodou je, že nemusí správne zachytiť priebeh výdavkov v strednodobom horizonte. Z toho dôvodu RRZ do NPC scenára prevzala odhad výdavkov z programu stability upravený o riziko z titulu aktualizácie dôchodkov v roku 2016. V ďalších rokoch RRZ neidentifikovala žiadne riziko spojené s aktuálnym legislatívnym stavom a neboli potrebné úpravy. Zmena výdavkov sa premietla aj do úrokových nákladov dlhu. Druhou zmenou bolo zahrnutie predpokladu držania hotovostnej rezervy na úrovni finančnej potreby na najbližšie 4 mesiace, čo zmenilo prognózu úrokových nákladov dlhu a hrubého dlhu (tabuľka 24).

Tab 24: Úprava salda VS a hrubého dlhu v základnom scenári (ESA2010, % HDP)

	2016	2017	2018	2019
1. Saldo VS v základnom scenári	-2,3	-2,1	-2,0	-1,9
2. Vplyv zmien vo výdavkoch na dôchodky	-0,1	0,2	0,4	0,7
3. Zmena úrokových nákladov (hotovostná rezerva na úrovni 4 mesiacov, výdavky na dôchodky)	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>4. Upravené saldo VS - NPC scenár (1+2+3)</b>	<b>-2,4</b>	<b>-1,9</b>	<b>-1,5</b>	<b>-1,3</b>
5. Hrubý dlh VS - základný scenár	53,6	53,1	52,0	50,6
<b>6. Hrubý dlh VS - NPC scenár</b>	<b>55,7</b>	<b>51,9</b>	<b>50,9</b>	<b>52,6</b>

Zdroj: RRZ

Takto upravené saldo NPC scenára sa v ďalšom kroku očistilo o faktory potrebné pre vyčíslenie zmeny štrukturálneho salda. Jednorazové vplyvy a cyklická zložka boli v tomto prípade rovnaké ako v strednodobej prognóze RRZ vychádzajúcej z programu stability.

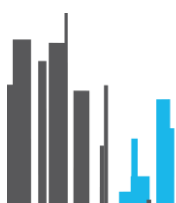
Tab 25: Zmena štrukturálneho salda VS v NPC scenári (ESA2010, % HDP)

	2015	2016	2017	2018	2019
1. Saldo verejnej správy	-3,0	-2,4	-1,9	-1,5	-1,3
2. Cyklická zložka	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1
3. Jednorazové efekty	-0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0
<b>4. Štrukturálne saldo (1-2-3)</b>	<b>-2,6</b>	<b>-2,3</b>	<b>-1,9</b>	<b>-1,5</b>	<b>-1,4</b>
<b>5. Zmena štrukturálneho salda (<math>\Delta</math>4)</b>	<b>-</b>	<b>0,3</b>	<b>0,4</b>	<b>0,4</b>	<b>0,1</b>

Zdroj: RRZ

Pri interpretovaní výsledkov strednodobých ukazovateľov vychádzajúcich z takto zostaveného NPC scenára (konsolidačné úsilie vlády a veľkosť opatrení) je potrebné mať na pamäti, že najpresnejšie sú zachytené v prvom roku scenára. Ďalšie roky sú skôr indikatívne a závisia od priebehu vplyvu opatrení prijatých v predchádzajúcom roku<sup>61</sup>.

<sup>61</sup> Môže ísť napríklad o trvalé opatrenie pozitívnym vplyvom v prvom roku vo výške 0,3 % HDP, pričom vplyv v druhom a každom ďalšom roku dosiahne až 0,5 % HDP. V takomto prípade sa dodatočná potreba prijatia opatrení v druhom roku zníži o 0,2 % HDP.



## Príloha č. 6 – Zoznam jednorazových opatrení

Nasledujúca tabuľka prezentuje identifikované jednorazové vplyvy zahrnuté v odhade RRZ v rokoch 2015 až 2019, ktoré boli zohľadnené pri výpočte štrukturálneho salda v zmysle metodiky RRZ<sup>62</sup>.

**Tab 26: Jednorazové vplyvy v rokoch 2015-2019 (ESA2010, % HDP)**

	2015	2016	2017	2018	2019
imputácia DPH z PPP projektu	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
časové rozlíšenie príjmov z DPH	-0,07	-	-	-	-
korekcie k EÚ fondom	-0,24	-	-	-	-
vrátky domácnostiam za spotrebu plynu	-	-0,06	-	-	-
<b>CELKOVO</b>	<b>-0,32</b>	<b>-0,07</b>	<b>-0,01</b>	<b>-0,01</b>	<b>-0,01</b>

Zdroj: RRZ

- 1. Úhrada DPH z PPP projektu** – V roku 2011 bol schodok rozpočtu jednorazovo pozitívne ovplyvnený imputáciou pohľadávky voči spoločnosti Granvia v dôsledku zaplatenia DPH spojenou s PPP projektom R1 vo výške 174 mil. eur. Počas nasledujúcich 30 rokov sa bude stav poskytnutého preddavku každoročne znižovať o alikvotnú časť vo výške 5,79 mil. eur. Táto suma každoročne negatívne ovplyvní schodok rozpočtu VS počas obdobia 30 rokov.
- 2. Časové rozlíšenie príjmov z DPH** - Aktualizácia podľa ESA2010 vychádza z tzv. metódy posunutého hotovostného plnenia, kde hotovostný výnos je priradený do jednotlivých období s fixným posunom. Takýto prístup nezohľadňuje v plnej miere skutočnosť najmä v prípade nadmerných odpočtov. Daňová kontrola a s ňou súvisiace oneskorené vyplatenie nadmerných odpočtov môže výrazným spôsobom ovplyvniť aktuálny výnos DPH podľa ESA2010. V roku 2015 tak boli negatívne ovplyvnené príjmy z DPH sumou 55 mil. eur.
- 3. Korekcie k EÚ fondom** - Z dôvodu porušenia pravidiel v rámci čerpania prostriedkov z EÚ fondov nie sú niektoré projekty preplatené z fondov EÚ napriek tomu, že už Slovensko dostalo úhradu z EÚ alebo boli predfinancované zo štátneho rozpočtu. V okamihu odsúhlasenia korekcií dochádza k negatívne ovplyvneniu na saldo. V roku 2015 bol vplyv korekcií odhadnutý na 187 mil. eur<sup>63</sup>.
- 4. Vratka domácnostiam za spotrebu plynu** - V roku 2016 budú výdavky VS jednorazovo ovplyvnené opatrením vlády z júla 2015 v rámci prvého sociálneho balíčka. Opatrenie sa týka domácností využívajúcich plyn na varenie, ohrev vody, či na vykurovanie. Vratku domácnostiam za plyn začalo MH SR vyplácať koncom januára 2016 a predstavuje cca 6 % z ročnej platby domácností za dodávku plynu. Vplyv na saldo VS predstavuje cca 48 mil. eur v roku 2016.

<sup>62</sup> V rámci hodnotenia štrukturálneho salda na účely európskych fiškálnych pravidiel MF SR (napr. Program stability Slovenskej republiky na roky 2015 až 2018 alebo Návrh rozpočtového plánu SR na rok 2016) zohľadňuje iba opatrenia v súlade s výkladom jednorazových opatrení Európskou komisiou. EK nezverejňuje detailnú metodológiu a zoznam jednorazových vplyvov spolu so zdôvodnením.

<sup>63</sup> Výška korekcií vychádza z pokladov MF SR ([Návrh rozpočtového plánu SR na rok 2016](#), Box 2). Vplyv korekcií v príslušných rokoch je identifikovaný ako rozdiel v oficiálne zaznamenaných výškach korekcií a analyticky upravenej korekcií (korekcia priradená do roku, v ktorom vznikla).

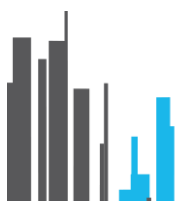


## Príloha č. 7 – Bilancia príjmov a výdavkov verejnej správy

Tab 27: Bilancia príjmov a výdavkov verejnej správy (ESA2010, v mil. eur)

	2016R	2016O	2017PS	2018PS	2019PS
<b>Príjmy spolu</b>	<b>30 678,1</b>	<b>31 111,1</b>	<b>31 934,1</b>	<b>33 424,0</b>	<b>34 479,7</b>
<b>Daňové príjmy</b>	<b>14 463,7</b>	<b>14 394,8</b>	<b>14 795,1</b>	<b>15 425,9</b>	<b>16 317,7</b>
Dane z produkcie a dovozu	8 736,0	8 547,2	8 833,5	9 078,1	9 519,1
- Daň z pridanej hodnoty (spolu so zdrojom EÚ)	5 623,8	5 440,4	5 617,3	5 863,3	6 200,2
- Spotrebné dane	2 162,5	2 146,9	2 220,0	2 279,4	2 349,1
- Dovozné clo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Dane z majetku a iné	233,5	237,3	244,0	248,8	252,5
Bežné dane z dôchodkov, majetku	5 727,7	5 847,6	5 961,6	6 347,8	6 798,6
- Daň z príjmov fyzických osôb	2 554,9	2 616,7	2 775,8	2 962,0	3 160,2
- Daň z príjmov právnických osôb	2 676,9	2 726,1	2 743,0	2 848,3	3 075,6
- Daň z príjmov vyberaná zrážkou	166,8	174,8	182,5	193,5	210,7
- Daň z príjmov - emisie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Dane z majetku a iné	107,6	109,5	112,4	114,3	116,1
Dane z kapitálu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Príspevky na sociálne zabezpečenie</b>	<b>10 907,7</b>	<b>11 073,0</b>	<b>11 487,9</b>	<b>12 095,7</b>	<b>12 776,6</b>
Skutočné príspevky na sociálne zabezpečenie spolu	10 762,9	10 928,2	11 338,7	11 947,2	12 627,5
Imputované príspevky na sociálne zabezpečenie	144,8	144,8	149,2	148,5	149,1
<b>Nedaňové príjmy</b>	<b>3 580,9</b>	<b>3 704,2</b>	<b>3 783,5</b>	<b>3 794,8</b>	<b>3 877,0</b>
Tržby	3 020,3	3 146,8	3 237,0	3 258,1	3 281,1
Dôchodky z majetku, z ktorých	560,7	557,4	546,5	536,7	595,8
- Dividendy	465,3	461,7	454,6	453,2	459,3
- Úroky	47,1	47,2	43,4	35,1	88,1
<b>Granty a transfery</b>	<b>1 725,8</b>	<b>1 939,1</b>	<b>1 867,6</b>	<b>2 107,6</b>	<b>1 508,4</b>
z toho: z EÚ	1 093,9	1 280,6	1 235,4	1 486,3	912,3
<b>Výdavky spolu</b>	<b>32 234,6</b>	<b>32 825,8</b>	<b>33 028,6</b>	<b>33 820,9</b>	<b>34 325,5</b>
<b>Bežné výdavky</b>	<b>29 781,8</b>	<b>29 850,1</b>	<b>30 199,9</b>	<b>31 010,8</b>	<b>32 225,9</b>
Kompenzácie zamestnancov	6 857,3	7 019,9	7 161,7	7 395,9	7 639,7
Medzispotreba	4 125,3	4 284,3	4 394,2	4 181,1	4 436,9
Dane	44,1	44,1	44,8	45,4	45,4
Subvencie	612,5	419,7	417,0	410,4	411,4
Dôchodky z majetku	1 248,2	1 226,5	1 214,7	1 249,1	1 279,4
- Úrokové náklady	1 248,2	1 226,5	1 214,7	1 249,1	1 279,4
Celkové sociálne transfery	14 946,6	14 945,8	15 043,3	15 580,0	16 197,5
- Sociálne dávky okrem naturálnych soc. transferov	10 898,7	10 866,7	10 891,1	11 194,3	11 554,9
- Aktívne opatrenia trhu práce	45,5	44,0	54,1	51,3	54,9
- Nemocenské dávky	440,9	447,8	466,0	487,1	506,9
- Dôchodkové dávky	6 545,9	6 505,5	6 646,0	6 869,1	7 126,2
- Dávky v nezamestnanosti	147,1	159,9	144,3	132,2	121,4
- Štátne sociálne dávky a podpora	1 395,4	1 371,9	1 374,8	1 389,1	1 408,9
- Platené poisťné za skup. osôb ustan. zákonom	1 610,9	1 610,9	1 531,6	1 582,1	1 653,3
- Naturálne sociálne transfery (zdrav. zariadenia)	4 047,9	4 079,0	4 152,2	4 385,7	4 642,6
Ostatné bežné transfery	1 947,8	1 909,9	1 924,2	2 148,9	2 215,5
z toho: Odvody do rozpočtu EÚ	726,7	706,7	718,7	756,7	778,0
<b>Kapitálové výdavky</b>	<b>2 452,8</b>	<b>2 975,6</b>	<b>2 828,7</b>	<b>2 810,1</b>	<b>2 099,6</b>
Kapitálové investície	2 264,9	2 784,1	2 649,0	2 569,2	1 776,7
Kapitálové transfery	188,0	191,5	179,7	240,9	322,9
<b>Čisté pôžičky poskytnuté / prijaté</b>	<b>-1 556,5</b>	<b>-1 714,6</b>	<b>-1 094,5</b>	<b>-396,8</b>	<b>154,2</b>

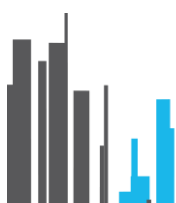
Zdroj: MFSR



**Tab 28: Bilancia príjmov a výdavkov verejnej správy (ESA2010, % HDP)**

	2016R	2016O	2017PS	2018PS	2019PS
<b>Príjmy spolu</b>	<b>38,04</b>	<b>38,61</b>	<b>37,64</b>	<b>37,06</b>	<b>35,77</b>
<b>Daňové príjmy</b>	<b>17,93</b>	<b>17,86</b>	<b>17,44</b>	<b>17,10</b>	<b>16,93</b>
Dane z produkcie a dovozu	10,83	10,61	10,41	10,07	9,88
- Daň z pridanej hodnoty (spolu so zdrojom EÚ)	6,97	6,75	6,62	6,50	6,43
- Spotrebné dane	2,68	2,66	2,62	2,53	2,44
- Dovozné clo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Dane z majetku a iné	0,29	0,29	0,29	0,28	0,26
Bežné dane z dôchodkov, majetku	7,10	7,26	7,03	7,04	7,05
- Daň z príjmov fyzických osôb	3,17	3,25	3,27	3,28	3,28
- Daň z príjmov právnických osôb	3,32	3,38	3,23	3,16	3,19
- Daň z príjmov vyberaná zrážkou	0,21	0,22	0,22	0,21	0,22
- Daň z príjmov - emisie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Dane z majetku a iné	0,13	0,14	0,13	0,13	0,12
Dane z kapitálu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Príspevky na sociálne zabezpečenie</b>	<b>13,53</b>	<b>13,74</b>	<b>13,54</b>	<b>13,41</b>	<b>13,25</b>
Skutočné príspevky na sociálne zabezpečenie spolu	13,35	13,56	13,36	13,25	13,10
Imputované príspevky na sociálne zabezpečenie	0,18	0,18	0,18	0,16	0,15
<b>Nedaňové príjmy</b>	<b>4,44</b>	<b>4,60</b>	<b>4,46</b>	<b>4,21</b>	<b>4,02</b>
Tržby	3,75	3,91	3,82	3,61	3,40
Dôchodky z majetku, z ktorých	0,70	0,69	0,64	0,60	0,62
- Dividendy	0,58	0,57	0,54	0,50	0,48
- Úroky	0,06	0,06	0,05	0,04	0,09
<b>Granty a transfery</b>	<b>2,14</b>	<b>2,41</b>	<b>2,20</b>	<b>2,34</b>	<b>1,56</b>
z toho: z EÚ	1,36	1,59	1,46	1,65	0,95
<b>Výdavky spolu</b>	<b>39,97</b>	<b>40,74</b>	<b>38,93</b>	<b>37,50</b>	<b>35,61</b>
<b>Bežné výdavky</b>	<b>36,93</b>	<b>37,05</b>	<b>35,59</b>	<b>34,38</b>	<b>33,43</b>
Kompenzácie zamestnancov	8,50	8,71	8,44	8,20	7,93
Medzispotreba	5,12	5,32	5,18	4,64	4,60
Dane	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Subvencie	0,76	0,52	0,49	0,46	0,43
Dôchodky z majetku	1,55	1,52	1,43	1,38	1,33
- Úrokové náklady	1,55	1,52	1,43	1,38	1,33
Celkové sociálne transfery	18,53	18,55	17,73	17,27	16,80
- Sociálne dávky okrem naturálnych soc. transferov	13,51	13,49	12,84	12,41	11,99
- Aktívne opatrenia trhu práce	0,06	0,05	0,06	0,06	0,06
- Nemocenské dávky	0,55	0,56	0,55	0,54	0,53
- Dôchodkové dávky	8,12	8,07	7,83	7,62	7,39
- Dávky v nezamestnanosti	0,18	0,20	0,17	0,15	0,13
- Štátne sociálne dávky a podpora	1,73	1,70	1,62	1,54	1,46
- Platené poisťné za skup. osôb ustan. zákonom	2,00	2,00	1,81	1,75	1,72
- Naturálne sociálne transfery (zdrav. zariadenia)	5,02	5,06	4,89	4,86	4,82
Ostatné bežné transfery	2,42	2,37	2,27	2,38	2,30
z toho: Odvody do rozpočtu EÚ	0,90	0,88	0,85	0,84	0,81
<b>Kapitálové výdavky</b>	<b>3,04</b>	<b>3,69</b>	<b>3,33</b>	<b>3,12</b>	<b>2,18</b>
Kapitálové investície	2,81	3,46	3,12	2,85	1,84
Kapitálové transfery	0,23	0,24	0,21	0,27	0,33
<b>Čisté pôžičky poskytnuté / prijaté</b>	<b>-1,93</b>	<b>-2,13</b>	<b>-1,29</b>	<b>-0,44</b>	<b>0,16</b>

Zdroj: MF SR

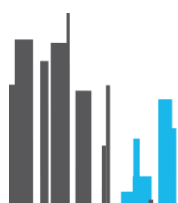


## Príloha č. 8 – Štruktúra a vývoj výdavkov verejnej správy

Tab 29: Štruktúra a vývoj výdavkov verejnej správy (ESA2010, mil. eur)

	2016O	2017PS	2018PS	2019PS
<b>Celkové výdavky</b>	<b>32 825,8</b>	<b>33 028,6</b>	<b>33 820,9</b>	<b>34 325,5</b>
- EÚ výdavky	1 280,6	1 235,4	1 486,3	912,3
- spolufinancovanie	392,1	528,0	601,7	565,2
- platené úroky	1 226,5	1 214,7	1 249,1	1 279,4
- poisťné platené štátom	1 610,9	1 531,6	1 582,1	1 653,3
- odvody do rozpočtu EÚ	706,7	718,7	756,7	778,0
<b>Upravené výdavky</b>	<b>27 609,0</b>	<b>27 800,2</b>	<b>28 145,0</b>	<b>29 137,3</b>
<b>Prevádzkové</b>	<b>12 994,0</b>	<b>13 131,8</b>	<b>13 130,8</b>	<b>13 643,4</b>
<b>medziročná zmena (%)</b>		<b>1,1</b>	<b>0,0</b>	<b>3,9</b>
Kompenzácie zamestnancov	7 010,1	7 140,2	7 378,8	7 622,6
Mzdy a platy	5 140,5	5 239,5	5 421,3	5 580,9
Sociálne príspevky zamestnávateľov	1 869,6	1 900,6	1 957,5	2 041,8
Medzispotreba	3 761,3	3 865,5	3 413,4	3 678,8
Dane	44,1	44,8	45,4	45,4
Subvencie	304,2	284,9	282,6	283,6
Dotácie do poľnohospodárstva	4,6	4,6	4,6	4,6
Dotácie do dopravy	140,0	140,9	141,6	142,6
Železničná doprava	9,0	8,9	8,6	8,6
Autobusová doprava	130,0	131,0	132,0	133,0
Ostatné	159,6	139,4	136,5	136,5
Celkové sociálne transfery	726,7	674,4	683,4	683,4
Ostatné bežné transfery	1 147,6	1 122,2	1 327,3	1 329,7
<b>Dané legislatívou</b>	<b>12 648,1</b>	<b>12 871,0</b>	<b>13 350,7</b>	<b>13 896,1</b>
<b>medziročná zmena (%)</b>		<b>1,8</b>	<b>3,7</b>	<b>4,1</b>
Celkové sociálne transfery	12 593,3	12 813,1	13 288,8	13 829,5
Sociálne dávky okrem naturálnych soc. transferov	8 514,2	8 660,9	8 903,1	9 186,9
Aktívne opatrenia trhu práce	29,1	29,9	25,5	23,5
Nemocenské dávky	447,8	466,0	487,1	506,9
Dôchodkové dávky zo starobného a invalidného	6 505,5	6 646,0	6 869,1	7 126,2
Dávky v nezamestnanosti	159,9	144,3	132,2	121,4
Štátne sociálne dávky a podpora	1 371,9	1 374,8	1 389,1	1 408,9
na prídavok na dieťa	311,7	318,0	322,7	328,8
na príspevok pri narodení dieťaťa a prisp. rodičom	36,1	41,8	42,0	42,2
na rodičovský príspevok	360,2	355,0	360,3	367,0
na dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke	224,6	227,3	228,1	231,1
na peňažné príspevky na kompenzáciu	239,3	232,1	234,8	237,6
ostatné	199,9	200,5	201,3	202,3
Naturálne sociálne transfery	4 079,0	4 152,2	4 385,7	4 642,6
Ostatné bežné transfery	54,8	57,9	61,8	66,6
z toho: 2% z daní na verejnoprospešný účel	54,8	57,9	61,8	66,6
<b>Kapitálové</b>	<b>1 966,9</b>	<b>1 797,3</b>	<b>1 663,5</b>	<b>1 597,8</b>
<b>medziročná zmena (%)</b>		<b>-8,6</b>	<b>-7,4</b>	<b>-4,0</b>
Kapitálové investície	1 796,7	1 699,1	1 569,8	1 442,3
Kapitálové transfery	170,2	98,3	93,7	155,4

Zdroj: MF SR, RRZ



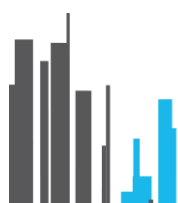


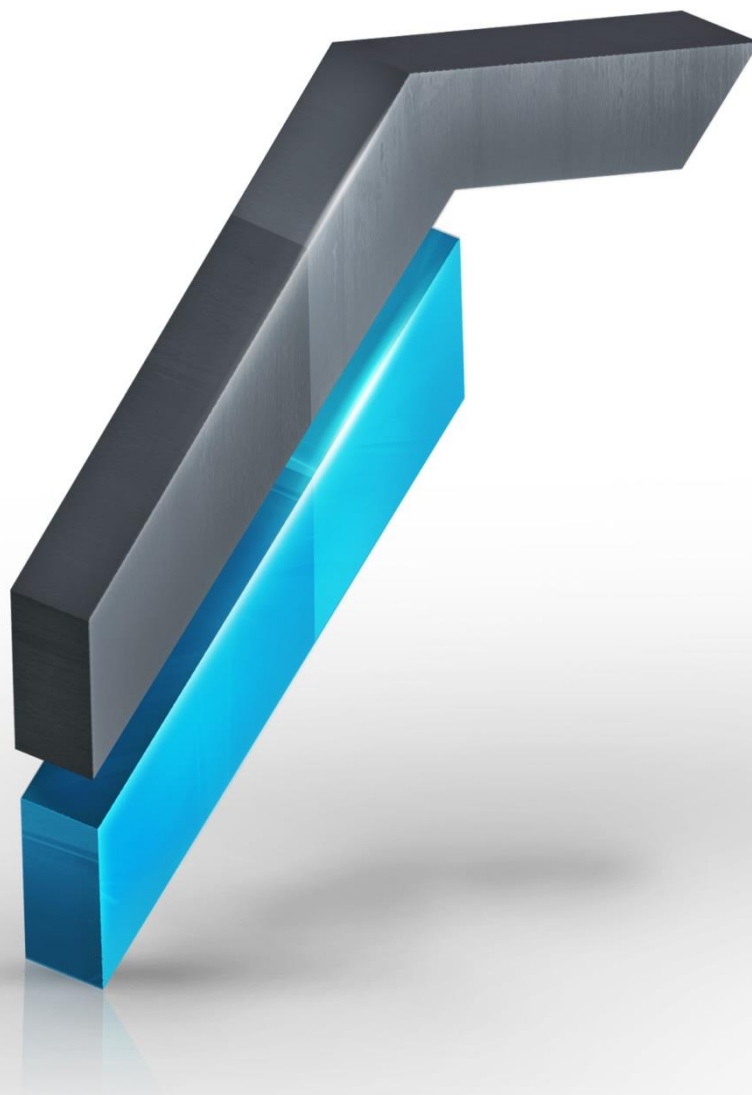
## Príloha č. 9 – Hospodárenie subjektov verejnej správy

Tab 30: Hospodárenie subjektov verejnej správy (ESA2010, tis. eur)

	2016R	2016O	2017PS	2018PS	2019PS
<b>A. Štátny rozpočet</b>	<b>-1 987 357</b>	<b>-2 039 491</b>	<b>-1 782 493</b>	<b>-1 078 029</b>	<b>-553 594</b>
<b>B. Ostatné subjekty rozpočtu VS</b>	<b>430 854</b>	<b>324 857</b>	<b>688 012</b>	<b>681 180</b>	<b>707 821</b>
Obce	109 882	109 882	136 123	153 625	153 625
Dopravné podniky obcí	4 901	4 054	3 420	9 270	2 999
Vyššie územné celky	103 463	103 463	116 213	111 008	111 008
Sociálna poisťovňa	-94 437	-142 212	37 639	41 317	44 936
Verejné zdravotné poistenie	-6 953	-6 953	8 054	8 879	18 282
Národný jadrový fond	117 963	117 963	109 875	128 533	154 434
Fond národného majetku SR	-9 892	-9 892	-3 950	-3 041	-2 650
Environmentálny fond	132 240	132 240	134 526	132 414	132 495
Štátny fond rozvoja bývania	49 632	49 632	48 055	47 678	47 451
Úrad pre dohľad nad ZS	246	160	924	979	965
Slovenský pozemkový fond	8 114	8 114	9 179	9 194	9 154
Slovenská konsolidačná, a. s.	4 518	4 518	-864	-459	-755
Verejné vysoké školy	101	101	178	178	178
Rozhlas a televízia Slovenska	744	744	168	168	168
Tlačová agentúra SR	147	147	141	130	130
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	4	4	0	0	0
Audiovizuálny fond	0	0	-228	-183	-120
Kanc. Rady pre rozpočtovú zodpovednosť	86	86	-148	2	1
Železnice SR	0	0	0	0	0
ŽSSK	0	-57 289	-4 256	-6 719	-17 449
Národná diaľničná spoločnosť, a. s.	35 890	35 890	53 009	36 965	36 965
EOŠA	10 465	10 465	11 442	13 506	15 147
Fond na podporu vzdelávania	195	195	203	224	224
Eximbanka	163	163	100	90	80
Recyklačný fond	-31 043	-31 043	-2 182	0	0
Zdravotnícke zariadenia	-4 208	-4 208	-2 423	8 688	2 733
Príspevkové organizácie spolu	-1 367	-1 367	2 608	2 594	2 294
MH Invest	0	0	30 206	-13 860	-4 474
<b>Rozpočet verejnej správy spolu</b>	<b>-1 556 503</b>	<b>-1 714 634</b>	<b>-1 094 481</b>	<b>-396 849</b>	<b>154 227</b>
(v % HDP)	-1,93	-2,13	-1,29	-0,44	0,16

Zdroj: MF SR





**Kancelária Rady pre  
rozpočtovú zodpovednosť**

Imricha Karvaša 1  
Bratislava 1  
813 25  
Slovakia



[www.rozpoctovarada.sk](http://www.rozpoctovarada.sk)